

ŠMARSKE NOVICE

Glasilo občine Šmarje pri Jelšah | št. 25 | letnik 3 | september 2018

STAROSTNIKI

ŠMARSKE NOVICE

— Glasilo občine Šmarje pri Jelšah —

ODGOVORNA

UREDNIŠKA

Monika Čakš
041 623 363
info@smarskenovice.si

UREDNIŠKI ODBOR

Sergeja Javornik
Žiga Planinšek
Špela Rožman
Marija Šilec
Katja Šket
Mateja Žagar

LEKTORIRANJE

Klavdija Namurš

NAKLADA

3.500 izvodov

ISSN

ISSN 2463-9044

IZDAJATELJ

Javni zavod za turizem,
šport in mladino
Šmarje pri Jelšah
Celjska cesta 6
3240 Šmarje pri Jelšah
www.tsm-smarje.si

OBLIKOVANJE

Marko Samec

TISK

Interflex, d.o.o.

DISTRIBUCIJA

Pošta Slovenije

NA NASLOVNICI

UTŽO v kinu

Občinsko glasilo Šmarske novice z občasno prilogo Uradne objave izhaja predvidoma vsak zadnji ponedeljek v mesecu in je brezplačno za vsa gospodinjstva v občini Šmarje pri Jelšah. Glasilo je vpisano v Razvid medijev Ministrstva za kulturo Republike Slovenije pod zaporedno številko 2015. Datum izida te številke je 24. september 2018.

PRIPOROČILA AVTORJEM ZA NENAROČENE PRISPEVKE

Članki morajo biti opremljeni s polnim imenom in priimkom, naslovom avtorja in pripisano telefonsko številko, na kateri je mogoče preveriti avtentičnost. Uredništvo si v skladu z uredniško politiko in s prostorskimi zmožnostmi pridržuje pravico do objave ali neobjave, krajšanja, spreminjanja, povzemanja ali delnega objavljanja nenaročenih prispevkov. Prispevki niso honorirani. Za vsebino in točnost podatkov odgovarja avtor prispevka. Prispevke oddajte v formatih .doc, brez oblikovanja, vnesenih fotografij in grafik. Digitalne fotografije (vsaj ena je obvezna pri vsakem članku) pošljite kot samostojne datoteke v .jpg format in velikosti vsaj 1 MB. V besedilu dopišite stavek o vsebini fotografije in navedite avtorja. Dolžina prispevkov je lahko največ 1.000 znakov s presledki, v vsakem primeru je priporočljiv dogovor z odgovorno urednico glasila.

ROK ZA NASLEDNJO ŠTEVILKO

Zadnji rok oddaje prispevkov, obvestil in drugih objav je petek, 19. oktober. Naslednja številka izide 29. oktobra.

U V O D N I K

Dragi bralci, drage bralke Šmarskih novic,

zagotovo ste že slišali koga reči, da je mlad človek lep, medtem ko pri starem ni nič več lepega – so samo gube, nemoč, žalost in osamljenost. No, sama sem to že doživela in veste kaj? Ne morem se strinjati s tem.

Imam srečo, da poznam ljudi, ki so mi lahko za lep vzgled, in svoja leta starosti si želim dočakati kot oni. Biti aktiven, bistrih misli, družaben. Zakaj pa ne?! Življenje je dinamika in energija, ki jo ljudje oddajamo drug drugemu.

1. oktobra obeležujemo mednarodni dan starostnikov in raziskave kažejo, da je srečo možno opisati kot črko U. Da smo najsrečnejši na začetku in koncu svojih življenj. In s črko U se tudi prične t. i. UTŽO – Slovenska univerza za tretje življenjsko obdobje, ki tako kot ostale šole trenutno vabijo k vpisu k mnogim interesnim dejavnostim. UTŽO ponuja tako bogat program, da se za vsakega zagotovo kaj najde.

Staranje ne sme biti tabu. Saj poznate Manco Košir – samooklicano ambasadorko radostnega staranja – ki pravi, da gre za umetnost izbire. Da lahko izbiramo, kako bomo živeli, kajti vse se začne v glavi. Še bližje pa mi je misel Dona Herolda, ki pravi takole:

“Če bi lahko še enkrat odživel svoje življenje, bi se potrudil narediti več napak. Veliko bolj bi se sprostil. Bil bi veliko bolj igriv, kot sem bil v tem življenju. Zdaj se spominam zelo malo stvari, ki bi jih bilo potrebno jemati resno. Veliko več bi potoval. Preplezal bi več gora in se okopal v več rekah. Pojedel bi več sladoleda in manj špinače. Imel bi nekaj dejanskih težav in mnogo manj namišljenih težav.”

In misel ima moč. Pomembno je, kako razmišljamo in delujemo. Zato se bom v naslednjih dneh potrudila, da bom šla do svojih starih mam, si vzela več časa zanje in jima nesla tudi kakšne karamelizirane sladkorčke. Lahko obiščemo tudi dom upokoencev in kakšno uro namenimo branju starejšim ali preprostemu pogovoru, kot je to storila naša Katja.

Če nam bo le dano, bomo vsi dočakali tista leta, ko bomo veseli majhnih pozornosti. Za srečo so potrebne majhne stvari – na primer več sladoleda in manj špinače.

Vse dobro vam želim in lep pozdrav do prihodnjic.

Monika Čakš

Monika Čakš
ODGOVORNA UREDNICA
ŠMARSKIH NOVIC

6

7

8

9

10

11

1 Čistilna akcija Očistimo Slovenijo, **2** 3. Družinsko muzejsko doživetje, **3** Osvojeno srebro Magde Golež na tekmovanju za naziv mlade kmetice in mladega gospodarja 2018, **4** Peter Zidar evropski podprvak v showdownu, **5** 65. rojstni dan radia Štajerski val, **6** 4. Pravi čili festival, **7** Prvošolčki OŠ Sladke Gore, **8** Projekt "Siniševo delo" Maje Ratej in njenih sodelavcev prejel mednarodno novinarsko nagrado Migration Media Award, **9** Šaljive igre v Zibiki, **10** Neža Prah Seničar, aktualna državna prvakinja v slam poeziji, **11** Športne igre v domu upokojencev Šmarje

Fotografije: fb David Stupica, arhiv Muzeja baroka, fb Magde Golež, Kozjansko.info, arhiv Štajerski val, fb Matic Vizjak, fb VAL 202, Barbara Tadina, fb Dom upokojencev Šmarje pri Jelšah

V štirih letih za naložbe 16,5 milijona evrov

V mandatnem obdobju 2015–2018 je Občina Šmarje pri Jelšah za naložbe namenila 16,5 milijona evrov, od tega je 4,5 milijona evrov pridobila iz evropskih in državnih virov. Opravljeno delo je župan Stanislav Šket skupaj z vodji oddelkov občinske uprave podrobneje predstavil na novinarski konferenci **minuli torek**.

Sergeja Javornik, FOTO: ARHIV OBČINE

Župan **Stanislav Šket** svoje delo in delo zaposlenih v občinski upravi ocenjuje: "Zadovoljen sem, da sem skupaj s sodelavci v občinski upravi in ob podpori občinskega sveta skoraj v celoti uresničil svoj program, na osnovi katerega so mi volivci pred štirimi leti zaupali mandat. Žal vseh načrtov nismo uresničili, a se nismo predali. Z razumevanjem, potrpežljivostjo in dogovori potekajo številne aktivnosti za uresničitev načrtovanega bazena, izgradnje oskrbovanih stanovanj, rešitev prometnih zamaškov v občinskem središču ... Izzivov in želja na vseh področjih delovanja lokalne skupnosti pa je še nekaj, tako da dela v prihodnje ne bo zmanjkalo."

Pregled naložb in ostalih pridobitev po posameznih letih so pripravili sodelavci oddelkov občinske uprave.

2015

- izgradnja kolesarske steze Dol do meje z Občino Podčetrtek
- ureditev parkirišč in avtobusnih postajališč v občini
- ureditev semaforiziranega prehoda v Šmarju
- izvedba energetske sanacije knjižnice in kulturnega doma v Šmarju pri Jelšah
- izvedba energetske sanacije POŠ Sladka Gora
- zaključek projekta "Oskrba s pitno vodo v porečju Sotle" za vse občine na območju UE Šmarje pri Jelšah (sofinancerska sredstva za celoten projekt 10,2 mio, od tega za Občino Šmarje pri Jelšah 2,6 mio)
- izgradnja kanalizacije s čistilno napravo Mestinje
- komunalna ureditev stanovanjske soseske Poljana (Gallusova ulica, Cvetlična ulica)
- razširitev Kolodvorske ulice s pločnikom (od železniške postaje do trgovine Jager)
- vzpostavitev modrih con v Šmarju pri Jelšah
- obnova pokopališča Sveti Štefan
- sanacija večjih plazov (Zibika–Papež–Planinca in Beli potok–Sladka Gora)
- nakup zemljišč Lorgerjeve domačije

(Šmarje pri Jelšah) za namen izgradnje oskrbovanih stanovanj

- ureditev parkirišč pri stanovanjskih blokih pri zdravstvenem domu Šmarje

2016

- izgradnja pločnika Belo
- obnova lokalne ceste Mestinje–Lemberg–Nova vas
- zaključek investicije in otvoritev Muzeja baroka v Šmarju pri Jelšah
- delna sanacija objekta stare šole v Šmarju pri Jelšah
- ureditev prostora za skladiščenje oblačil in hrane Rdečega križa
- delna sanacija Skazove hiše in ureditev Šmarske kleti
- ureditev stopnišča pri parkirišču POŠ Zibika
- obnova pokopališča Šentvid
- obnova strehe na stari vežici v Šmarju pri Jelšah
- sanacija večjih plazov (Sveti Štefan–Gobelce (Čoklc), Vinski Vrh, Brecljevo–Dol)
- obnova spomenikov: cerkvi sv. Pankracija v Lembergu in sv. Janeza Krstnika v Orehovcu
- ureditev večnamenskega objekta in športnih površin na Tinskem

- sofinanciranje ureditve športnega parka Grobelno
- ureditev športnega igrišča Kristan Vrh
- postavitve otroških igral in multifitnes naprave v športnem parku Šmarje pri Jelšah
- priprava projektov za telovadnico pri POŠ Sveti Štefan
- priprava projektov za oskrbovana stanovanja
- vzpostavitev občinske blagajne z Delavsko hranilnico
- vključitev v Medobčinski inšpektorat in redarstvo
- vključitev v projekt Evropski teden mobilnosti
- začetek izdajanja občinskega glasila Šmarske novice

2017

- obnova lokalne ceste Spodnje Mestinje–Zibika
- celovita prenova javne razsvetljave na območju celotne občine
- izgradnja kanalizacije Mestinje - 3. faza
- ureditev zemljišč za vrtičkarje v Šmarju pri Jelšah
- začetek obnove župnijske cerkve Marijinega vnebovzeta v Šmarju pri Jelšah
- postavitve prve polnilnice za električna

- vozila na parkirišču pri Občini
- izdelava končnih rešitev za projekt plinifikacije naselja Šmarje pri Jelšah
- vzpostavitev delovanja Javnega zavoda za turizem, šport in mladino
- sprejetje Strategije razvoja občine
- sprejetje Celostne prometne strategije občine
- prenova spletne strani občine
- obnova dotrajanih dreves/drevoredov v naselju Šmarje pri Jelšah
- sanacija večjega plazu Strtenica
- postavitve otroških igral na igrišču v Lembergu
- sofinanciranje obnove župnišča na Kristan Vrhu
- pridobitev projektne dokumentacije za kopališče v Šmarju pri Jelšah
- začetek gradnje telovadnice pri POŠ Sv. Štefan
- občinsko glasilo Šmarske novice izhaja kot mesečnik

2018

- sprejem Občinskega prostorskega načrta, najpomembnejšega prostorskega akta občine
- izgradnja nadhoda športni park–OŠ Šmarje, posodobitev križišča pri vrtcu, ureditev kolesarnice, parkirišča

- za izposojanje koles (park and ride) in postavitve polnilnice za električna vozila
- izgradnja telovadnice pri POŠ Sveti Štefan
- izgradnja koloparka in postavitve street workout orodja v športnem parku v Šmarju
- izgradnja 5 postajališč za avtodome in 56 parkirišč za osebna vozila - za potrebe športnega parka in bodočega bazena
- nakup upravnih prostorov za delovanje občinske uprave
- začetek izvedbe projekta plinifikacija v naselju Šmarje pri Jelšah
- začetek izvedbe projekta optike v naselju Šmarje pri Jelšah
- ureditev kolesarske povezave skozi naselje Šmarje pri Jelšah
- začetek gradnje kanalizacijskega sistema in optike v naselju Grobelno
- sanacija plazu Pečica
- odvoz zabojnikov upravne enote in ponovna vzpostavitev parkirišč na lokaciji Aškečev trg 12, Šmarje pri Jelšah
- izvedba prvega javnega natečaja za izbor protokolarnih in priložnostnih daril občine
- nakup prikazovalnika hitrosti
- vzpostavitev energetske svetovalne pisarne Ensvet

- začetek izvedbe projekta In cultura veritas, ki vključuje dokončno ureditev Skazove hiše, postavitev infomatov in pametnih klopi ter turistično promocijo občine

NALOŽBE NA PODROČJU CEST V SODELOVANJU Z DIREKCIJO RS ZA INFRASTRUKTURO

2015:

- izgradnja nadvoza Grobelno
- izgradnja povezovalne ceste Halarjev hrib

2016:

- rekonstrukcija železniškega prehoda in križišča Dol–Zibika
- ureditev odcepa Završe do nadvoza Grobelno ob glavni državni cesti in preureditev križišča Halarjev hrib

2017:

- rekonstrukcija spodnjega ustroja vključno z novo asfaltno površino in vso prometno signalizacijo na glavni cesti na relaciji Šentvid–Halarjev hrib

2018:

- preplastitve ceste Šmarje–Belo
- podpis sporazuma o sofinanciranju za ukinitvev 9 nivojskih prehodov na relaciji Stranje–Mestinje, ukinitvev dveh nivojskih prehodov v Šmarju, ukinitvev dveh nivojskih prehodov v Šentvidu

Ob izpostavljenih naložbah Občina vsako leto v proračunu zagotavlja denar in izvaja še vrsto drugih nalog, med drugim skrbi za:

- vlaganja v nakup gasilske opreme in vozila v 7 PGD-jih
- zagotavljanje sredstev za investicijsko vzdrževanje objektov (knjižnica, vrtec, OŠ, občinski stanovanjski fond)
- redno letno in zimsko vzdrževanje občinskih cest
- investicijsko vzdrževanje pokopališč in vežic
- investicijsko vzdrževanje javne komunalne infrastrukture
- sofinanciranje nakupa in vgradnje malih komunalnih čistilnih naprav
- dodeljevanje finančnih sredstev za ohranjanje in spodbujanje razvoja kmetijstva in podeželja (kmetijske subvencije)
- ravnanje s stvarnim premoženjem

PROJEKTI V PRIPRAVI

- energetske in tehnološke sanacije 9 objektov v lasti občine: POŠ Mestinje, POŠ Šentvid, POŠ Sveti Štefan, POŠ Zibika, OŠ Šmarje pri Jelšah - objekt šole in telovadnica, stara šola, zdravstveni dom, knjižnica
- izgradnja čistilne naprava Šentvid–Grobelno, kanalizacija Šentvid
- celovita rekonstrukcija lokalne ceste

Cerovec–Sveti Štefan

- izgradnja kopališča Šmarje pri Jelšah
- izgradnja nadomestne ceste s kolesarsko stezo Stranje–Mestinje
- izgradnja pločnika Pečica
- razširitev mostu v Kolodvorski ulici, Šmarje pri Jelšah
- vzpostavitev oziroma vključitev v sistem izposoje koles
- izgradnja oskrbovanih stanovanj
- izvedba projekta Šmarski turistični preplet: narava, kultura, šport: fit part, gozdna opazovalnica, Kneippov park, keltski horoskop
- ureditev križišča pri Kašči v Šmarju pri Jelšah
- ureditev križišča v Mestinju
- izgradnja nadomestne ceste Šentvid (ukinitvev nivojskih prehodov)
- izgradnja nadomestne ceste Šmarje (ukinitvev nivojskih prehodov)
- izgradnja daljinske kolesarske povezave (Šentjur–Rogatec, Poljčane–Bistrica ob Sotli)
- rekonstrukcija ceste od doma krajanov in gasilcev Sladka Gora do Nove vasi

Zaključuje se pestro štiriletno obdobje, v katerem smo z aktivnim delom in dobrim sodelovanjem uspešno izpolnjevali naloge lokalne skupnosti za dvig kakovosti življenja občanov. ■

KADROVSKI SPREMEMBI V OBČINSKI UPRAVI

S prvim septembrom je v občinski upravi prišlo do kadrovskih sprememb. Mag. **Anita Reich** je vršilka dolžnosti direktorice občinske uprave. Imenovana je za dobo šestih mesecev. Mag. Anita Reich je prej opravljala dela podsekretarke v oddelku za okolje in prostor, deset mesecev je bila vodja oddelka za okolje in prostor.

Anja Črnezel je nova vodja oddelka za splošne in pravne zadeve. Izbrana je bila na javnem natečaju za zasedbo prostega delovnega mesta, ki je bil objavljen v začetku julija.

Sergeja Javornik

Mag. Anita Reich je od začetka meseca v. d. direktorice občinske uprave.
FOTO: OSEBNI ARHIV

ZA PREVOZE ŠOLARJEV BO SKRBEL NOMAGO

Podjetje Nomago iz Ljubljane bo v tekočem in še prihodnjih dveh šolskih letih izvajalo prevoze šolarjev v občini Šmarje pri Jelšah. Nomago je bil v postopku javnega naročanja izbran kot najugodnejši ponudnik, ki je tudi tehnično in kadrovske sposoben izvesti prevoze.

Podpisana pogodba z izvajalcem natančneje opredeljuje redne dnevne prevoze otrok v centralno in podružnične šole ter nazaj domov na območju občine vse dni pouka v skladu s šolskim koledarjem. Izvajalec skupaj s podizvajalcem **Viktorjem Verbekom** iz Koretnega zagotavlja prevoze s štirimi avtobusi in minibusom.

V centralno šolo in podružnice se vsak dan vozi 470 otrok, avtobusi in minibus pa dnevno prevozijo 630 km. Vrednost pogodbe znaša nekaj več kot 830 tisoč evrov.

Sergeja Javornik

Boštjan Čokl, predstavnik podjetja Nomago, in župan Stanislav Šket med podpisom pogodbe. FOTO: ARHIV OBČINE

PRIMA PAKET

MERITEV DIOPTRIJE+
PRIMA OKVIR+
STEKLA+
MONTAŽA

ŽE OD 39€

PONUDBA VELJA DO 30.11.2018

KUPON IZREŽI

-45 %
POPUST
NA SONČNA
OČALA PO
IZBIRI

PONUDBA VELJA DO 30.11.2018

SUPER PAKET

MERITEV DIOPTRIJE+
KOVINSKI OKVIR
ESCALADE+
STEKLA+
MONTAŽA

ŽE OD 59€

PONUDBA VELJA DO 30.11.2018

**GASILSKO KULTURNI DOM ŠENTVID PRI
GROBELNEM**

PRIMA in SUPER Paket ZAJEMATA MERITEV DIOPTRIJE, okvir iz kolekcij blagovne znamke PRIMA oz ESCALADE, STEKLA (cr-39 hc ali pa hmc v dpt. iz zaloge) IN MONTAŽO , (dodatne stanjšave, oplemenitenja, ali dpt. izven zaloge so na voljo ob doplačilu)

FAKTOR PETER GAJŠEK S.P.
POSLOVNA ENOTA ŠENTVID PRI GROBELNEM
ŠENTVID PRI GROBELNEM 30
3231 GROBELNO

V VSAKI STAROSTI SE SKRIVA MLADOST

Ana in Vlado živita v hišici med Šentvidom in Grobelnim, ki sta jo zgradila sama in kjer ju sedaj najbolj razveseljuje smeh 4 vnukov in 3 pravnukinj (kmalu bo še en smeh več). Njuna jesen življenja je neizmerno bogata, saj si vzameta čas zase in za mnoge stvari. Preizkušnje so družino še bolj povezale in od leta 2012 dalje pri njima vsako nedeljo zadiši po dobri goveji juhici, ob kateri se zberejo vsi – njuna dva otroka, vnuki in njihove družine.

Mogoče danes, na sončen dan, ujamemo Vlada še pri kuhanju "tapravih" ajdovih žgancev z ocvirki ali pa Ano pri hitenju oziroma kakor zanjo pravi Vlado, da ne zna hoditi, ampak da leti. Dnevno Ana v povprečju naredi s kolesom ali peš 10 kilometrov. "Taboljšega" – staro žensko kolo ("old timerja") – so ji ukradli lansko leto v Šentvidu, misleč, da ga je mogoče kdo hitro rabil za na vlak. Vendar ga na železniški postaji Grobelno žal nista našla. Vlado je tudi prejemnik častnega republiškega priznanja ob Tednu vseživljenjskega učenja. Pravi, da zato, ker je tako vztrajen (kozorog po horoskopu).

BESEDILO IN SLIKE Monika Čakš

*Skromno življenje
pomeni trdo življenje.*

Namesto vprašanja kako sta, pričnimo raje z vprašanjem, kakšen plan dela sta si zadala za danes?

ANA: Skorajda vsako jutro grem k maši s kolesom ali peš, odvisno od vremena, potem sledi tradicija – obvezna kavica. Ko pridem domov, pa se začne delo. Trenutno ne čuvam pravnukinje Neže zaradi rojstva pravnukinje Eve. Vendar ostaja pri meni še 1 leto, do septembra. Potem gre v vrtec. Če me potrebujejo, občasno čuvam še pravnukinjo Niko. Drugače pa skuham kosilo, pa piščančke imamo, koze ... no, to ima Vlado čez. Pa vrt in njivico, kjer si pridelamo vso zelenjavo.

Živali imate?

VLADO: Ja, eno kozo imamo. Pa mi tista da dosti dela. (smeh) Pa zajčke in kokoši.

Od kod vam energija, Ana, za kuhanje 135-im otrokom na letošnjem oratoriju, vam Vlado pa za več kot 68-letno prepevanje, od tega več kot 40 let v domačem moškem zboru?

ANA: Saj sem imela pomočnike zraven, nisem bila sama. Starši so nas naučili delati, odgovornosti in pa dali so nam ljubezen. To pa je tudi največ. Živeli smo v zelo skromnih razmerah in za vse si se moral potruditi. Ko sem začela hoditi v Celje, pri hiši nas je bilo 9 otrok, sem recimo sama morala skrbeti za obleko ali šolske stvari, saj nas je bilo isti čas v šoli 5 otrok. Starši so nas takoj vpisali v gimnazijo v Šmarje, ker so računali, da bomo šli naprej v srednje šole. Da se bomo izučili za poklic. Vsake počitnice sem delala, tudi hmelj pobirala, kar je bilo zelo dobro plačano, in te odgovornosti se naučiš. In ko sem šla leta '62 v službo, je bil učitelj vse na vasi. Pisal si zapisnike, vsak je prišel k tebi po nasvet, tudi npr. za vodovod.

VLADO: Pa k zdravniku sva vozila ljudi, ker sva edina na Svetem Štefanu imela avto. Ni bila važna ura, ali je bil petek ali svetek, ko je bilo potrebno peljati ljudi. Skromno življenje pomeni trdo življenje. Moje je bilo še bolj skromno kot ženino. Doma smo bili v najemnem stanovanju, pri kmetu, kjer smo ogromno delali v prostem času. Popestrila ga je mamina ljubezen do nas, z nami se je veliko pogovarjala ob delu, prepevali in tudi zmolili smo zvečer. Radia nismo poznali, televizije še manj. Da se o

hrani in oblačilih ne menim, tega ni bilo. Zvečer smo se otroci velikokrat prepirali, kdo bo šel po liter mleka, ker je gospodinja tistemu vedno dala kos kruha. In kako ponosno sem prišel domov, kjer sem lahko razdelil po koščkih koruzni kruh še trem bratom in dvema sestrama. Bil je sladek kruh, bolj kot danes, ko mora biti sveže pečen. In kot najstarejši sem veliko pomagal mami kuhati, šivati, kajti bila je šivilja.

Izkusila sta tudi zgodovino, o kateri danes pišejo učbeniki. Imate kakšen otroški spomin na to?

VLADO: Z ozirom, da sem letnik 36', sem kot otrok drugo svetovno vojno doživljal in imam mnoge slike v spominu, v zavesti. Bilo je veliko težkega, ni bilo hrane, bilo nas je strah, tudi bežali smo skupaj s starši. Prvi in drugi razred nemške šole je poučeval učitelj, ki naj bi razumel slovensko, vendar ni hotel spregovoriti niti besedice v našem jeziku. In kot otroci smo ga 14 dni opazovali, kaj nam govori, ampak čez slab mesec smo že nekaj razumeli in se učili prvih besed, črk in računov. Pa je šlo.

ANA: Sama se ne spomnim vojne, ker sem rojena leta '43.

VLADO: Spomnim se še situacij, ko so odpeljali celotno judovsko družino, ko so šle skozi nemške kolone, ko so delali t. i. hajke. Oče je v tistem času dvakrat za las ušel smrti. Kako strahotno grmi, ko padajo zadeta letala. Zato sem se dolgo bal letal, ker sem kot deček to doživel. Marsikaj lepega, pa tudi hudega, strahov in pretresov je bilo. Na seznamu za odpeljati je bil tudi moj brat, kajti od posledice padca je začel jecljati in tedanja nemška oblast je vse kar ni bilo "popolno" hotela odpeljala v krematorije. Pa so mamine prošnje na kolenih izprosile njegovo črtanje.

Še kakšen spomin?

ANA: Včasih smo se veselili kožuhanja, kjer je vedno bil muzikant, mlačve, trgatev, to so bili prazniki. Danes pa skorajda nikogar več ne moreš dobiti na kolone. To so bile veselice do jutra in spomnim se, da sem šla velikokrat od tam v šolo ali službo. 14 dni smo hodili kožuhati in v šoli smo imeli za kemijo učitelja Modica, ki je pline vedno nagajal ven. In enkrat se je zadržal: "Marš, ven," (op. a. Anin dekliniški priimek je Marš) in seveda sem vstala in skorajda zraven

odnesla klop, ko sem to slišala. Pa me je vprašal: "Ja, kam pa vi greste?" "Ja, pa saj ste me ven nagnali," sem mu odvrnila. In je razložil: "Ja, pa ne vas, plin, plin." Sama sem pa ravno takrat zadremala. (smeh)

Kaj sta si v mladosti najbolj želela?

Mogoče kakšen bonbon, pomarančo ...

VLADO: Se ne smem spomniti, ko smo hodili za Jugoslavijo v Avstrijo, kako smo skrivali kavo, pralni prašek, mehčalec ali ko sem potreboval mrežico za brivski aparat, rezervni del za avtomobil. Bože mili, kako tega ni bilo za dobiti tukaj.

ANA: No, to se je malce odprlo po letu '66. Mi smo imeli teto v Ljubljani in bili smo presrečni, ko je prišla na obisk, ker je prinesla pomaranče ali bonbone.

Pri nas je živela še stara mama in ona si je edina kuhala pravo kavo. Surovo kavo je dobila iz Amerike, od sestre, si jo prepražila, zmlela na ročni mlinček, ostali smo lahko pili le Divko in ogromno mleka. Hrano smo imeli zelo dobro, kajti ata je bil železničar in je iz Hrvaške pripeljal svinje, vsak teden smo jedli govedino in govejo juho. No, pa za Miklavža smo dobili kakšne bonbone, pojedli tudi kakšnega vnaprej, vendar ne veliko, da se ni poznalo. Iz božičnega drevesa je lahko vsakdo pobral bonbone. Imeli smo preprosto hrano, v šoli nismo imeli malice. Od doma smo nosili domač kruh in potem menjavali v šoli.

VLADO: Pri nas ni bilo kruha. Bilo je odmerjeno, t. i. karte smo dobili, kar je bilo premalo. Zato smo kot otroci pobirali vse, kar je bilo v naravi – od lešnikov, borovnic, kostanja do malin.

Stopili smo v novo šolsko leto. Kot dolgoletna učitelja naj vaju vprašam, ali se je vajina skupna pot začela med šolskimi klopami ali kasneje?

ANA: Kasneje, leta '62.

VLADO: Sam sem bil nastavljen v Dramljah, vendar je bilo veliko pomanjkanje učiteljev in nekako me je kolega Franček pregovoril za Sveti Štefan, kamor je leto za menoj prišla Ana. Tam gorih sem podpisal "kapitulacijo". (smeh)

ANA: Podpisal si jo v Šmarju. (smeh)

VLADO: Tisto je bilo samo še formalno. (smeh)

ANA: Sama sem imela več izbire, kam bi želela iti, ampak sem se odločila za Sveti

Štefan. Bila je to velika šola z osmimi razredi, s tem da so 6., 7. in 8. razred bili skupaj. Bilo je 44 otrok v razredu, v tistih časih skupaj na šoli 144 otrok. Po 10 letih, ko sva se odločila, da tukaj pričneva zidati, da morava biti bližje, sem zaprosila za Šmarje, zaradi česar sem morala iti študirat defektologijo, ker so te delavce potrebovali. Z ustanovitvijo 3. OŠ v Rogaški sem spadala potem tja, leta '81 sem pričela nadomeščati v Podčetrtku in tam sem ostala do upokojitve, do leta '97.

Vlado, pa vi?

VLADO: Ko sva šla iz Svetega Štefana, sem delal tri leta kot referent v Šmarju, kasneje pa 15 let kot vzgojitelj v Celjskih zaporih.

Vajina najtežja življenjska preizkušnja in kako sta šla čez njo?

ANA: No kaj posebnega ni bilo, mogoče takrat, ko smo zidali hišo, ni bilo vode, elektrike, delali smo vse sami, sama sem se šolala, bili so mali otroci in mnogo je takrat "padlo" na Vlada.

VLADO: Ne vem, od kod sem takrat jemal moči. Po zdravstveni plati sem doživel infarkt, leta 2007 padec iz česnje, leta 2012 hudo pljučnico in vnetje črevesja.

ANA: In od takrat naprej prihajajo vsako nedeljo otroci in vnuki s svojimi družinami k nama na kosilo. Smo zelo povezani med seboj.

*Vedno sem si pa rekel,
kako pač bo, pač bo.*

Sta kdaj mislila, da bosta dočkala takšna leta starosti?

ANA: Kot otrok, ko sem gledala staro mamo, sem si mislila, da bi rada živela do 100 let, se znova pomladila in ponovno videla, kako napreduje ta razvoj. Da bi bilo "fajn" živeti do 100 let pa se znova vrniti v otroška leta in tako naprej. (smeh). Moja starša sta dočkala starost in doživela vračanje otrok z vnuki ter bila ob tem zelo srečna.

VLADO: Nisem si mislil. Je pa in ni to visoka starost. Vedno sem si pa rekel, kako pač bo, pač bo.

In kdaj se pričnejo leta starosti po vajino?

ANA: No, sama se še ne počutim stare, čeprav imam 75 let "proč", kajti še vse lahko delam. In ko me kdo vpraša, koliko sem stara, mi ne verjamejo. Emšo me ne obremenjuje in mogoče me pomlajujejo pravnučki, ker sem aktivna v Kulturnem društvu Šentvid, igram odbojko, sem pri Karitasu in Rdečem križu, veliko sem med ljudmi in se družim z mlajšimi. Pa oratorij imamo ...

VLADO: Še ne tako dolgo nazaj so prišli trenutki, ko sem začel razmišljati, da nimam več toliko moči. Hodil sem na pevske vaje, doma sem kaj naredil, zdaj pa ne zmorem več. No, sem si rekel, da zdaj pa počasi prihaja starost. Vendar se s tem ne obremenjujem, takoj pravim, kako dolgo bo, pač bo.

Je tema o starosti tabu naše družbe?

ANA: Meni se zdi, da sem sedaj v najlepših letih, odkar sem v penziji. Sedaj imam čas zase, tega si kar dosti vzamem, sicer tudi delam, vendar poskrbim za rekreacijo, varstvo pravnukinj me razveseljuje in mi daje elan, skrbim za gospodinjstvo. S časom pa se ne obremenjujem več. Če ne bo danes, bo pa jutri. Če mi bo le služilo zdravje, kakor mi služi sedaj, je poleg otroštva to najlepši čas.

VLADO: To so bogate stvari in življenje skrajšujejo frustracije, pritiski na človeka, stres. Vemo pa, da pritiski nastanejo v medčloveških odnosih, v družinah, delovnih kolektivih ...

Vaju je česa strah?

ANA: Strah me je, da bi mi odpovedale noge, vendar bi si takrat kupila avtomatski voziček, da se lahko pelješ. Dokler bom še lahko kuhala z rokami, ne bi šla v dom. Ko pa si tako ubog, bi mi bilo zelo hudo iti od doma, vendar ne bi drugih obremenjevala, bi pač šla v dom. Ne moreš čakati 10 ur, da pridejo otroci k tebi, kajti oni imajo svoje družine, svoje življenje.

VLADO: Tega se vsi bojimo, da obležiš in si odvisen od drugih. Kajti takrat nastane strašno huda situacija za tistega, ki je nemočen, in za svojce.

Kje vidva vidita razkorak preteklosti in sedanjosti?

ANA: Ko je ljudem šlo slabše, smo pomagali

drug drugemu. Danes pa ni več tega. Individualizem in vsak zase, to pa me moti. Kruto, da ti lahko otrok danes reče vse, kar si lahko umisli. To ne more biti tako. To je slabo za otroka. Mora biti denar, vendar pa niso pomembne samo materialne dobrine. In to je po mojem zrušilo pristne odnose.

Kako ohranjati pristne odnose, spoštljivost?

ANA: Starši bi se morali zavedati, da je potrebno postaviti meje otrokom. Če starši ne postavijo meje otrokom, je vse dovoljeno. Lahko si njihov prijatelj, ne moreš pa biti njim enakovreden. Mama mi je vedno govorila, da ga moraš imeti tako rad, da ne ve, da ga imaš rad.

VLADO: Mora čutiti, da ga imaš rad. Pristni, res topli odnosi razpadajo med ljudmi.

To se čuti. In bolj kot je revna hišica, bolj odprtega srca so.

Sta kdaj dobila občutek, da je starost nezaželena, da se mnogi z njo tudi ne morejo soočiti, poistovetiti, jo živeti?

ANA: Sama nimam tega občutka pa se veliko gibam med mladimi. Je pa veliko takšnih, ki

si ne želijo v dom, ampak zame je to idealna rešitev, ko si enkrat tak, da ne moreš. Veliko hodim naokoli v sklopu projekta Starejši za starejše. In vidim, da otroci zapostavljajo svoje starše. Ne vem, zakaj, vidiš pa. Je prisotno.

Nekam moraš biti vključen, ne moreš biti doma.

S čim ohranjata kondicijo, miselno in telesno? Je to vajina zavestna odločitev ali plod tega, ker včasih ni bilo časa za to, in bi sedaj rada nadoknadila?

ANA: V UTŽO nisem trenutno vključena eno leto, ker čuvam "tamalo". Nekam moraš biti vključen, ne moreš biti doma.

VLADO: No, jaz imam doma preko štalico, malo gibanja s koso za "prilost" kositi, pa drevje očistim. Premalo se gibam zato, ker se takoj zadiham. Naredim pa nekaj za trening svojih celic. Redno sem pri

Najljubših 5

HRANA

Ana: goveja juha

Vlado: ajdovi žganci z gobovo juho

PIJAČA

Ana: refošk

Vlado: kozarec dobrega vina

GLASBA

Ana: nimam posebne pesmi

Vlado: stara narodna pesem

KNJIGA

Ana: Videl sem jo to noč (D. Jančar)

Vlado: Ukana (T. Svetina)

FILM

Ana: Cvetje v jeseni

Vlado: Cvetje v jeseni

UTŽO na krožku, kjer igram tudi kitaro, zelo veliko pa berem vojne stvari, o odnosih, kaj nastane med ljudmi, ko nastanejo hude stiske.

Vlado, vaša kitaro?

VLADO: Med vojno je šla večja enota ustašev skozi in v našem kraju so jim partizani naredili zasedo. In pri umiku so pustili polno vsega, raznih oblačil in bilo mi je zanimivo, da sem našel glasbilo, ki je bilo podobno tamburici. Tisto glasbilo sem si priredil po občutku, tako da je bilo kot kitaro. In to je bilo moje prvo glasbilo. V srednji šoli smo imeli majhno glasbeno skupinico. Potem je prišla služba, vojska, družina in sem igranje opustil za dolga leta, zdaj pa me je pred leti znova prijelo, ko sem videl, da v UTŽO prirejajo citrarski krožek z Jasmino.

ANA: Vmes si igral tudi harmoniko.

VLADO: Da, na Svetem Štefanu sem imel glasbeni pouk in vedno smo prepevali skupaj s harmoniko.

Imate še kakšno željo kam odpotovati?

VLADO: Tu je pa zdaj meja (smeh).

ANA: Za dva dni še vedno kam grem, za več dni pa žal ne gre več. Željo imam videti še Avstralijo, vendar mislim, da bo ta želja ostala, ker je potrebno iti za vsaj tri tedne. Letos sem bila v Assisiju, kmalu grem v Fatimo. Bi pa zelo rada šla na Jakobovo pot, v Santiago de Compostela za 8 dni.

Vlado, imate vi še kakšno željo?

VLADO: Nobene, razen da bi mi zdravje dobro služilo. Da bom še kitaro vzel v roke in kakšno dobro knjigo.

• Mednarodno srečanje pihalnih godb •

Predstavilo se bo 11 pihalnih godb iz Slovenije, Hrvaške in Italije ter podmladek šmarških godbenikov.

• Kuhna pod jelšami •

Razvajali vas bodo gostinci iz Šmarja in okolice ob spremljavi Buchko banda.

• Tržnica domačih dobrot •

Lokalni pridelovalci bodo ponujali svoje izdelke.

• Otroške ustvarjalne delavnice •

Otroci bodo spoznali instrumente in ustvarjali.

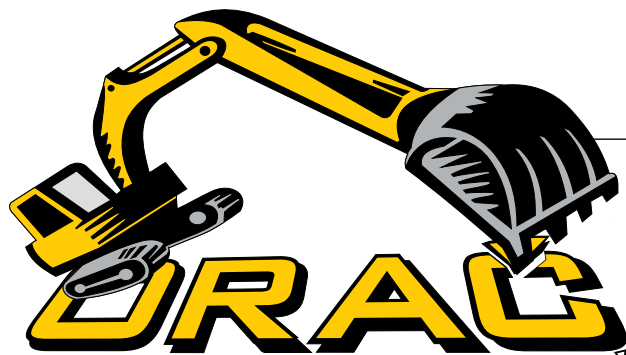
Nedelja, 7. 10. 2018, od 10.00
na ploščadi pred Kulturnim domom v Šmarju pri Jelšah

V primeru slabega vremena prireditev odpade.

Prireditev organizira Društvo godbenikov Šmarje pri Jelšah v sodelovanju z JSKD OI Šmarje pri Jelšah, JZ TŠM Šmarje pri Jelšah, Mladinskim kulturnim klubom Netek Šmarje pri Jelšah in lokalnimi ponudniki storitev.

Dodatne informacije na [f](#) Društvo godbenikov Šmarje pri Jelšah.

BREZPLAČNA OBJAVA

JANKO ORAČ S.P.

Predenca 9, 3240 Šmarje pri Jelšah

Tel: 03 810 15 76

GSM: 041 588 177

E-mail: info@orac.si

Kakovost in tradicija že 40 let!

AVTOPREVOZI * STROJNA ZEMELJSKA DELA * NIZKE GRADNJE

STORITVE Z GRADBENO MEHANIZACIJO:

- izkop in nasip dvorišč
- izkopi gradbenih jam
- izkopi pasovnih temeljev
- rušenje objektov in delo s hidravličnim kladivom
- izkopi greznic, vodovodov, plinovodov, telefonije
- izdelava dovoznih poti
- pluzenje snega
- ostala dela z gradbeno mehanizacijo

GRADIMO IN IZVAJAMO:

- ceste,
- dvorišča,
- parkirišča,
- vodovode,
- kanalizacije,
- igrišča,
- urejamo kmetijske površine, nasipe
- saniramo plazove
- ostala dela po dogovoru

www.orac.si

Žiga Planinšek

FILM

&

knjiga

FILM NI LE ZA DANES IN MALO ZA JUTRI

Te dni sem se mudil v Portorožu na Festivalu slovenskega filma, letos že 21. po vrsti. Nagrade vesne so podeljene, prejemnik Badjurove nagrade za življenjsko delo je znan, to je **Tugo Štiglic**, ki je s svojim ustvarjanjem za vselej zaznamoval mladinski film v Sloveniji. Poleg ljubljenca mnogih generacij, filma **Poletje v školjki**, se velja spomniti tudi starejšega filmskega bisera Dolina miru, ki ga je režiral Tugov oče **France Štiglic**, mladi Tugo pa je v njem igral eno glavnih vlog. Starejši filmi, bi marsikdo dejal. Drugi bi rekli filmska zgodovina. Ne glede na poimenovanje pa se vsi spominjamo časov, ko smo, če smo želeli film prenesti v dnevne sobe, potrebovali VHS in kasneje DVD ali Blu-ray predvajalnik, ali pa še dlje nazaj, ko se je filme lahko spremljalo izključno v kinematografih. Pozabljamo pa pomembno dejstvo, in sicer na kakšnem nosilcu so filmi shranjeni primarno. To je filmski trak, ki je, zaradi estetske vrednosti velikokrat v igri še danes. Prav poseben problem pa predstavlja restavriranje filmov, ki jih že počasi načenja

zob časa. Seveda gre za drag proces, ki pa je, tako kot v umetnosti nasploh, tudi pri filmu neizogiben, če ne želimo, da filmi, ki so zaznamovali našo filmsko zgodovino, utonejo v pozabo. V zadnjem času je vredno omeniti, da smo restavrirali dve znani deli. Prvi tak film je **To so gadi**, drugi, ki ga želim izpostaviti, pa je prav **Dolina miru**, ki so jo priložnostno predvajali na filmskem festivalu v Cannesu. Če sta ta dva filma ena izmed tistih, ki so jih restavratorji z gotovostjo rešili pred propadanjem, pa velika večina naše filmske zgodovine žal še ni imela te sreče. A le na ta način je možno zagotoviti, da bodo v teh zgodbah uživale še prihodnje generacije. Seveda je na prvo mesto vselej postavljena produkcija filmov in na ta način se lahko izraža stanje v času, v katerem živimo, a trenutki, ki se jih z veseljem spominjamo, so prav tako izražali stanje v nekem drugem času. So pomemben del zgodovine, ne le filmske. S tem, ko se tega zavemo, pa je storjen le začetni premik. Zato se splača hoditi v kino in vselej uživati v dobri zgodbi. Uživate v vsakem kadru, prizoru in sekvenci.

PRVI NACIONALNI MESEČ SKUPNEGA BRANJA

Med 8. septembrom (mednarodnim dnevom pismenosti) in 8. oktobrom 2018 (zaključek Tedna otroka) prvič poteka vseslovenska akcija Nacionalni mesec skupnega branja 2018 (NMSB 2018). Cilj pobude je povezati vse, ki v Sloveniji skrbimo za spodbujanje branja in bralne kulture, z namenom dvigniti raven bralne kulture in bralne pismenosti vseh prebivalcev v Sloveniji, slovenskem zamejstvu in med Slovenci po svetu.

Med podporniki

projekta je Občina Šmarje pri Jelšah, med izvajalci pa sta tudi osnovna šola in vrtec.

Naša knjižnica se je pobudi priključila z različnimi dogodki in aktivnostmi, ki se bodo nadaljevale tudi po zaključku NMSB. V šmarskem domu upokoјencev se vsak ponedeljek zbere skupina stanovalcev na bralni urici, pričeli smo z novo sezono pravljličnih večerov za odrasle in psiholoških večerov, mesečno se srečuje bralni študijski krožek, sedmošolci so v okviru projekta Rastem s knjigo ob obisku knjižnice v dar prejeli leposlovno knjigo, obiskujejo nas skupine najmlajših iz vrta. Pričele so se tri bralne značke: za predšolske otroke, za šolarje prve in druge triade in za mlade. Ponosni smo na varovance VDC Šmarje pri Jelšah, ki so se od maja naprej srečevali v študijskem krožku, kjer so pisali in ustvarjali z mentorico Erno Ferjanič. V septembru so utrinke srečanj in zapise zbrali v knjižici z naslovom *Pripovedujemo in ustvarjamo*, ki jo lahko prelistate v naši knjižnici.

Jana Turk Sulc

KAR JE BILO TREBA, JE PAČ MORALO BITI!

BESEDILLO IN ILUSTRACIJE Katja Šket

O starosti nekako ne razmišljaš prav veliko, prav gotovo ne, dokler si mlad. Zakaj tudi bi? Ne tiče se te in ne veš, kako je, ko si star. Dokler se ne zaveš, da je ostarel nekdo od tvojih bližnjih – stari starši ali kasneje starši – se zanj pravzaprav ne zmeniš. Prav je tako, da smo tukaj in zdaj, a dobro je tudi, da imamo posluš za starejše od nas, ki so bili tukaj pred nami. Le tako bomo lahko strpnosti in prijaznih besed nekoč deležni od tistih, ki prihajajo za nami. Iz bogastva izkušenj starejših ljudi pa lahko oplemenitimo tudi svoja lastna življenja, ne da bi morali čez vso to trnje sami.

Gospe, ki sicer obiskujejo literarne urice, so se začele zbirati in veselo čebljati, čutiti je bilo vznemirjenje, ker niso bile prepričane, kaj točno jih čaka. Opremljena z vprašanji, nadebudno in z začrtanim planom, kako bo tekel naš skupinski pogovor, sem se hitro prepustila situaciji in toku pripovedi, zvezek pa pospravila. Razdelila sem bonbone in vse so se predstavile in povedale, koliko so “mlade”, na koncu pa so ugotovljale, koliko let štejem jaz. Oh, to je bilo veselo. Marija je rekla, da šestnajst še nisem, in še danes se krohotam.

ALOJZIJA MAZEJ, 86 let

Kakšno je bilo vaše življenje?

Bila sem doma iz Prlekije, bila sem kmečki otrok. Najlepše spomine imam na krave in pašo. Otroci s cele vasi smo skupaj krave prignali past, mi pa smo sedeli in se pogovarjali. Nato je vojna nas hčerke in družino razkadila po svetu. Po vojni je bilo dosti dobrega pa tudi dosti slabega. Pobrli so nam živino in zemljo, pustili so nam nekaj malega, po ruskem sistemu. K sreči pa je potem to propadlo, ko se je Tito z Rusi skregal. Potem pa smo mladi ostali doma,

“

*Punce, butaste niste,
pojdite v šolo!*

dobra lastnost je bila, da so nas v šolo silili. Naša mama je rekla: “Punce, butaste niste, pojdite v šolo!”

V gimnazijo sem hodila 7 km v eno smer, s prijateljico sva skakali po “švelerjih”, potem pa smo se učile na paši, še krave so se učile biologijo. Izšolala sem se za medicinsko sestro, delala sem v Ljubljani na kliniki, v šok sobi. Tista dva dedca, moja sodelavca, sta me toliko naučila. Bila sta starejša in poročena, nikoli nesramna, razsvetlila sta mi pogled na odnose med moškim in žensko. “Fajn” smo se meli.

Ste si ustvarili družino?

Poročila sem se pri tridesetih z veterinarjem, dobila sva otroka in šla sva živet v Šmarje, kjer je dobil službo. No, kasneje sva se ločila, prišlo je do “kraha” med nama. Nisva se kaj dosti kregala, tako je pač bilo, ena ženska je bila vmes, ampak jaz se ne pustim. Jaz imam svoj jaz in sem rekla: “Adijo “dedec”, jaz imam svojo službo.” Ko so starši prodajali kmetijo, sem kupila hišo in vzela svoje starše s seboj, ki so lepo pazili na mojo hčerkico, jaz pa sem lahko delala. Kasneje, ko sem šla v pokoj,

sem pa jaz vnuke pazila, vse do 83. leta, takrat sem šla stanovat v dom upokojencev.

Zdravje vam dobro služi?

Mimogrede sem dala skozi raka na prsih. Šla sem na operacijo. Za to se nisem nič sekirala. Veste, če se sekiraš, te bolezen “uhvati”. Zdaj sem že dvanajst let po operaciji. Potem se je začela bolečina v kolku, imela sem bergle, “talarje” sem pod pazduho dala, da sem si jih nesla. Trudila sem se in se nisem dala.

Torej niste nič jamrali?

Hja, kdo bi me pa poslušal? No, po operaciji na kolku sem dobila sobo v domu, svojo kopalnico in vse. Rekla sem si: “Opa, “pe”, to pa ni slabo!” Jaz bi ljudem priporočala, da gredo v dom, osebe je v redu, krasna hrana, ampak ljudje nimajo denarja ali pa nočejo postaviti mladih na cesto.

Kako pa je biti star?

Včasih je biti star “zagamano”, ko te vse boli, takrat je starost “zagamana” kot hudir. Drugače pa ni hudo, imam zlato družino, vsako nedeljo grem domov, če gredo kam na izlet, me vedno vzamejo zraven, vsak večer me pokličejo, zelo me imajo radi.

LIZIKA ŽLENDER, 86 let

Kako ste?

Danes me boli glava, zato bom kratka. Prihajam iz Olimja in sem v domu 12 let. V šolo nisem nič hodila, ker se je začela vojna, ko sem bila stara 8 let. V Celju v bolnici sem delala 30 let, nosili smo 100-litrške lonce v kuhinji.

Obiskujete literarne urice, kaj najraje čitate?

Vse sorte čitam, berem vse, kar dobim v roke. Česa se radi spominjate? Ne vem, kaj bi človek rekel, česa se spominjam ali na kaj mislim. Razmišljam, kako dolgo še bom.

FANIKA KOS, 77 let

Na vozičku sem 16 let in od takrat sem v domu. Sem brez nog in zelo slabo vidim. Vidim vas, a ne čisto.

Kaj vam pomeni dom?

Meni zelo veliko pomeni dom upokojeincev in vse, kar imam tukaj. Doma tega vsega ne bi imela in dva bi morala biti ves čas z menoj.

Kaj počnete čez dan?

Zjutraj po zajtrku malo pospravim, potem grem na kavico, kjer malo čvekamo in ura mine. Potem imam telovadbo. Vmes malo poslušam televizijo in radio, tisto, kar me najbolj zanima.

Od kod črpate voljo?

Jaz sem taka, da kar pač lahko delam, to

naredim. Prej sem delala slike iz slame, zdaj pa pod lupo vseeno še nekaj malega ustvarjam. Imam strašno veselje. Moč črпам iz dobre volje, pomembna je volja do dela. Obiskujem tudi literarno skupino, kjer dobimo naloge. Najprej vse napišem sama, drugi pa mi nato prepíšejo. No, zdaj pa vas lepo pozdravljam, ker grem na rojstni dan. Prišla sem bolj zato, ker zapisujem, kdo je prisoten na literarnem krožku.

Vam pomagam, vas peljem?

Ne, hvala, ni potrebno, saj grem kot raketa.

TEREZIJA ZALOKAR, 73 let

Bila sem gospodinja, delala sem vse, kar je bilo potrebno na veliki kmetiji. Bila sem poročena.

Kako ste spoznali moža?

Domov je prišel in je bil pravi.

Kaj pa je najpomembnejše za zvezo?

Malo je treba potrpeti, drugega pa ne vem, kaj bi rekla.

Česa se najraje spominjate?

Ko so šli otroci k birmi, obhajilu, pa raznih

“

Malo je treba potrpeti, drugega pa ne vem kaj bi rekla.

družinskih praznovanj.

Bi kaj naredili drugače, če bi še enkrat živeli?

Mislim, da ne.

MARIJA DREVLJAK, 90 let

Marija, vi ste najstarejši tukaj, kaj nam boste povedali o svojem življenju?

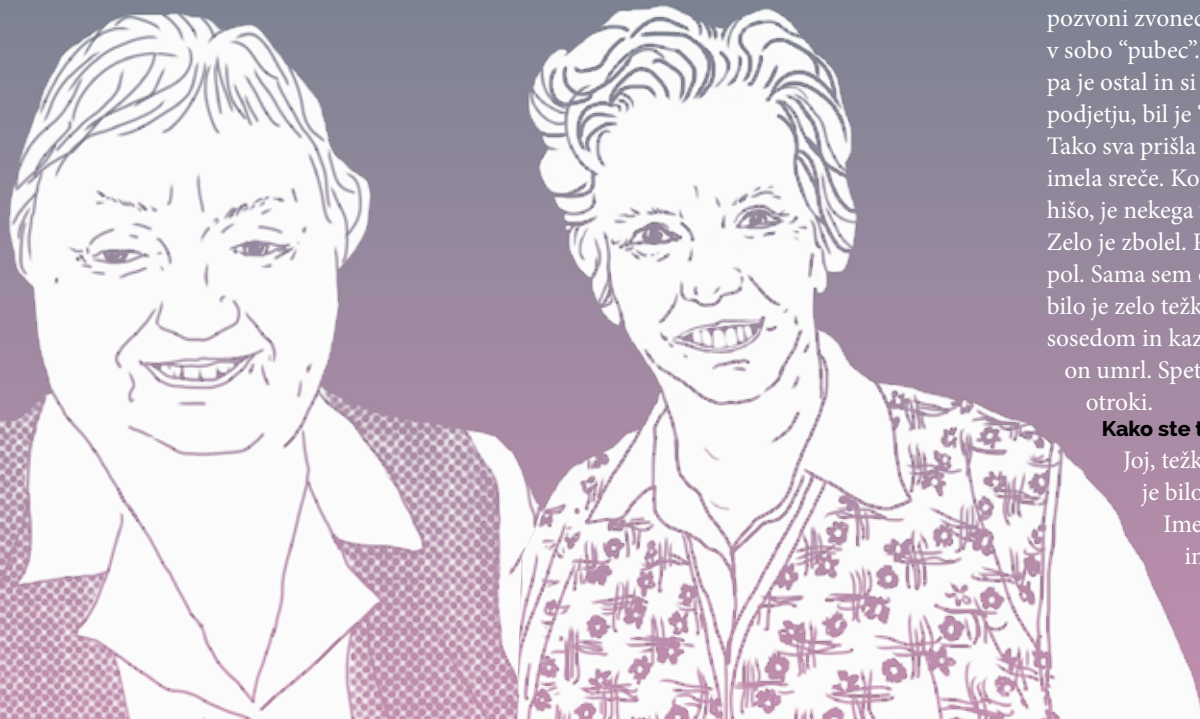
Kaj veselega že ne, samo žalost. Jaz sem bila ubogi otrok, mi smo bili taki reveži, rekli so nam kočarji. Dokler smo garali celo leto je bilo v redu, ko je prišla zima in so se prašiči zredili, pa so nas nagnali. Mama so ostali sami s šestimi otroki, oče je umrl in se ga nič ne spomnim, nisem nikoli niti videla nobene slike. Vsi otroci po vrsti smo šli služiti. Gospodarji so delali tako z nami, da vam ne morem povedati. Pri šestnajstih sem šla delat na državno posestvo v Rogatcu, kjer se mi je ponudilo stanovanje. Jaz sem ploskala od sreče, solze so me oblivale od veselja. Gospodarju nismo nič povedali in smo začeli revščino nositi ven na voz – malo koruze in stročjega fižola, pa eno strgano posteljo. Pa smo šli v Rogatec. Potem smo začeli bolje živeti, mama je dobila službo v šoli, kot čistilka, jaz pa sem ji vsako soboto pomagala ribati tla. Strašno smo bili srečni.

Ste se tudi poročili?

Ja, vame se je zaljubil en fant, doma pri njemu so bili strašno jezni, ker sem bila tako revna, kočarica. Videla sem, da s tega ne bo nič, zato sem sestro na Gorenjskem prosila, naj mi najde kakšno službo. Odšla sem in pustila vse za sabo. Neko nedeljo pa pozvoni zvonec, “ka mašina”, pa pride noter v sobo “pubec”. Kaj češ, prišel je za mano pa je ostal in si tudi našel službo v istem podjetju, bil je “cimerman” veste, za strehe. Tako sva prišla vseeno skupaj. Nisva pa imela sreče. Ko sva v Rogaški začela graditi hišo, je nekega večera umrl na mojih rokah. Zelo je zbolel. Poročena sva bila 12 let in pol. Sama sem ostala z dvema otrokoma in bilo je zelo težko. Čez čas sva se zblížala s sosedom in kazalo je dobro, dokler ni tudi on umrl. Spet sem ostala sama s še več otroki.

Kako ste to zmogli vse sami?

Joj, težko, zdaj se spomnim, kako je bilo, ko se mi je “štala” podrla. Imela sem živali in jih nisem imela kam dati. Nekaj so jih pod streho vzeli sosedje,

druge sem privezala zunaj. Neke noči so prišli zamaskiranci, pes je lajal, ravbarji so prišli. Jaz sem "robantila" na glas, kričala in se delala, da kličem "Tonča", naj vstane, da bi jih odgnala. Pa nobenega "Tonča" ni bilo pri hiši. Divjak sem bila tistikrat, še zdaj se vznemirim, ko se tega spomnim. To me je rešilo. Pa sosedje so mi pomagali, tako so bili dobri. Niti en večer ne grem spat, ne da bi zmolila zanje.

Kako pa vam gre zadnje čase?

Tako kot mi gre zdaj, mi še nikdar ni šlo. Pride pa včasih težko domotožje. Imam pa hvala bogu prijateljice, pa tudi vidim, da me majo radi v domu.

Pa se kdaj skregate?

Ne, to pa ne, še nikdar ni nič prišlo med nas.

ERIKA ARZENŠEK, 76 let

Sem doma iz Kalobja, živela sem na deželi, na mali kmetiji in je šlo kar dobro. Nič ni bilo hudega. Imam lepe spomine. Moj ata je bil vdovec. Takrat je bilo hudo, ko je ostal sam s tremi otroki, ampak kasneje je spoznal mojo mamo, ki mu je dala pogoj, da bo z njim, če ne bosta imela več otrok, da ne bi bilo kreganja pri hiši. Strinjal se je, dal obljubo, ko pa je prišla vojna, so Nemci izdali zakon, da bodo pare, ki ne bodo imeli otrok, izselili. No, in tako sem prišla na svet jaz. Radi smo se imeli z mojimi polbrati in polsestrami.

Kako ste pa vi našli svojega moža?

Veste, kako se to najde? Tako, da se samo pogledaš in se že najdeš. Mladi ljudje tega ne vedo, da so se včasih fantje hodili "potepat". Moj mož se je hodil potepat peš čez hribe k nam. Pa še strah me je bilo, da ga mama ne bodo slišali. Potem je pa prišlo tako daleč, da je velikokrat prišel k nam in kmalu so naši že vedeli, kaj bo. Poročila sva se in bila skupaj 50 let. Zelo lepo sva se imela. Otrok nisva imela, jaz sem bila doma, na malem posestvu, on pa je hodil v službo.

Sta se dobro razumela?

No, ne morem reči, da ni bila kdaj izrečena kakšna težka beseda, včasih je bil eden malo bolj pameten, včasih drugi. Malo se okrog obrneš in sploh nisva vedela, da sva se kaj kregala. "Fajn" življenje sva imela. Ampak kaj, ko noče biti tako za vedno. Mož je zbolel in potem umrl.

Ste takrat odšli v dom?

Ko sem bila čez zimo sama, sem sklenila, da to ni dobro. Zato sem najprej samo čez zimo hodila v dom upokojencev, čez poletje pa sem bila doma. Zdaj pa sem ves čas tukaj. Ni me sram povedati, da mi še nikoli v življenju ni bilo tako lepo kot tu.

To je pa veselje slišati!

Veste, mladi ljudje imajo svoje skrbi. Hvala bogu, da so takšni domovi, kot je naš. Vsaj meni se zdi tako. Verjetno bi isto razmišljala, tudi če bi imela svoje otroke. Tukaj si preskrbljen, nič mi ne manjka.

Vsak si mora pa svoj "kratek caj" najti.

Ste se kaj "sekirali" v življenju?

Nič ne pomaga, če o tem študiraš. Ne, bila sem bolj mirne duše.

Imate kakšen življenjski moto?

Ah, tega zdaj več ne potrebujem. Prej pa, kar je bilo treba, je pač moralo biti.

Alojzija, Lizika, Fanika, Terezija, Marija in Erika, hvala, da ste tako velikodušno delile z mano svoje zgodbe in češnjice pa tudi kisle višnje z vaših tortic življenja. Zakaj ne bi kdaj zavili gor za pošto, po Rakuževi ulici in posedeli malo v senci bifeja doma upokojencev? Ne morete si misliti, kakšnih zgodb ste lahko deležni.

Na koncu me za rokav pocuka Erika in reče, da bi mi rada na hitro eno pesmico povedala.

Šmarska dolina

*Lepa je šmarska dolina,
kjer dom starejših stoji.*

*Vsi srečni smo, ki tam živimo,
ker preskrbljeni smo vsi.*

*Lepi so šmarski bregovi, kjer rožice cveto,
mi radi jih gledamo in one nam vračajo to.
Tudi mi smo svoje življenje imeli
in večkrat tudi trpeli.*

*In sedaj se nam vrača to, da nam je lepo,
ker v domu starejših Šmarje smo.*

ERIKA ARZENŠEK

“

Ni me sram povedati, da mi še nikoli v življenju ni bilo tako lepo kot tu!

KOŽA ZGODB

NEŽA PRAH SENIČAR

Celice zgornjih plasti organa, ki objema naše telo in ga varuje, se zamenjajo vsakih nekaj tednov. Stare odmrejo, nadomestijo jih nove. Vsako leto približno 12 kož. Vsako desetletje 120. Metafora novih, pogosto neizkoriščenih priložnosti. Brazgotine, ki so zapisane globoko v telesni tkanini, kljub temu ostanejo, kot vse, kar se zapisuje z vztrajnim pritiskom na mehko podlago, in tvorijo zgodbe.

V koži, ki sem jo ravno odložila, sem imela priložnost prisluhniiti 70-letnemu gospodu Marcu Kellyju Smithu. V Chicagu živeč pesnik je leta 1984 sprožil gibanje slam poezije. Pravzaprav ni naredil nič novega, le avtorske zapisane pesmi je začel ljudem pripovedovati, kot so to počeli že stoletja (in ponekod še danes), preden smo pesmi zaprli v knjige in pesnike ali pesnice od naslovnika ločili s papirjem. Moja koža, ta, ki sem jo ravno odložila, se je naježila, ko je Marc pripovedoval pesem "Očetov plašč". Pesem o plašču moškega, očeta, ki bi moral narediti več in več razumeti. Tole je le ena od kitic.

*"Plašč mu je pristajal.
Zdaj pristaja meni.
Nisem ga ljubil.
A kljub temu nosim plašč."*

Besede so pomembne. Vsaka, ki je odveč, je napačna, tista, ki umanjka, tvori laž. A ko si pripovedujemo zgodbe, ne poslušamo le glasov, spojenih v dogovorjene pomene. Poslušamo ritem, preseneti nas glasnost, gledamo držo, roke pripovedovalca, se

opiramo na bližino in pogled. Ponovitve so poudarki. Tišina opozorilo. Vse to zna med pripovedovanjem Marc uporabiti tako, da te prilepi nase in posrka v svojo zgodbo, ki je tudi zgodba njegovega očeta. Ki postane tudi naša zgodba. In vse to si želim doživeti, ko poslušam človeka.

Nič novega, a pogosto pozabljeno, ko se skušamo sporazumeti in se razumeti. Starejši, ki ste svojo kožo obnovili že tolikokrat, da je postala nežna kot naguban žamet, se najbrž še spomnite živih pripovedk, ob katerih vas je tresel strah ali krohot. Vsi tisti, ki kožo še brusimo pod težo spoznaj, pa pogosto te izkušnje nismo imeli. A tudi v našo kožo se vpisujejo zgodbe, le da jih včasih ne znamo povedati tako dobro, ker nas je tradicija obšla. Včasih celo pozabljamo, da je treba znati poslušati. Pa vendar je vedno več takih, ki se učimo, od tistih, ki stojijo ob nas ali na odru. Vedno več mladih je, ki skušajo tradicijo obuditi, in zato je tudi v Sloveniji zaživel pesniški slam, organizirajo se pripovedovalski večeri. Prvi korak pa je, da se poslušamo med seboj tudi takrat, ko mislimo, da nam zmanjkuje časa.

V koži, ki sem jo ravno odložila, sem tako v istem tednu doživela številne zgodbe v pesmih in izgubila izvorno, ki jo je spisala ena od mojih starih mam. V življenju je menjala več kot 1000 kož in večina njih se me je dotaknila. To so zgodbe, ki so se zapisale globoko in bodo šle z mojo kožo naprej. Kot vse, kar se zapisuje z vztrajno nežnim pritiskom na mehko podlago.

180. OBLETNICA ROJSTVA

Franca Skazje

Vabimo vas na otvoritev razstave ob 180. obletnici rojstva Franca Skazje, šmarskega domoljuba, narodnega buditelja in mecena, ustanovitelja prve slovenske tiskarne v Mariboru,

V ČETRTEK, 4. OKTOBRA 2018, OB 18. URI
V SPODNJI DVORANI KULTURNEGA DOMA ŠMARJE PRI JELŠAH.

Na otvoritvi bo o Francu Skazi spregovoril njegov potomec gospod Milan Pugelj, v kulturnem programu bodo nastopali učenci Glasbene šole Rogaška Slatina, podružnice Šmarje pri Jelšah.
Avtorica razstave: Mateja Žagar, Domoznanski oddelek Knjižnice Šmarje pri Jelšah.

Avgust Anderluh

DOLGOLETNI ŠMARSKI ŽUPAN

IN LJUBITELJ KULTURE

Mateja Žagar, bibliotekarka, DOMOZNANSKI ODDELEK KNJIŽNICE ŠMARJE PRI JELŠAH

Avgust Anderluh in njegova zvesta življenjska sopotnica Amalija sta vsak na svoj način in vendar skupaj ustvarjala kulturno, družbeno in socialno identiteto Šmarja in Šmarčanov. Avgustovi dosežki v času njegovega vodenja dokazujejo medsebojno sodelovanje in zaupanje, skupno ustvarjanje lepšega življenja in boljše prihodnosti. Za svoja prizadevanja je prejel številna priznanja in odlikovanja, njegova markantna podoba pa še vedno ostaja v očeh vseh nas, ki smo se imeli priložnost kdaj srečati z njim.

Okoliščine so hotele, da se je Avgust Anderluh leta 1910 rodil v Bolzanu v Italiji, kjer je bil v tistih letih zaposlen njegov oče Ivan. Ob začetku prve svetovne vojne, ko so očeta poklicali v vojsko, se je mama Marija z otrokoma Avgustom in Albino preselila v Šmarje pri Jelšah. Oče se je vrnil iz vojne in bil nekaj časa župan, vendar je zaradi bolezni (tuberkuloza) umrl star komaj 34 let. Avgust je v Šmarju obiskoval osnovno šolo, po očetovi zgodnji smrti pa se je vpisal na vojaško šolo v Čuprijo, nato še v Ljubljano. Nezadovoljen v vojski se je po štirih letih raje vrnil v domače Šmarje, kjer se je zaposlil na davčnem uradu.

PRVA ZOBOZDRAVSTVENA AMBULANTA AMALIJE ANDERLUH V ŠMARJU

Leta 1933 se je Avgust Anderluh poročil z Amalijo Plut iz Črnomlja, ki jo je spoznal, ko je hodila v Šmarje obiskovat svojega brata Janka Pluta, šmarskega trgovca. Po poroki sta nekaj časa živela v Beogradu, kjer je Amalija delala kot zobotehničarka, kasneje pa v Ljubljani, kjer je končala dentistično šolo in postala zobozdravnica. Ob njej se je tudi Avgust učil za zobotehnikarja. Pred začetkom druge svetovne vojne sta se preselila v Črnomelj, kjer je imela Amalija svojo zobno ordinacijo. Leta 1942 je Avgust doživel bolečo izgubo, kajti njegovo mamo, sestro in svaka so po izdajstvu kot talce

ustrelili v celjskih zaporih. Vsi trije so delovali kot aktivisti v Komunistični partiji Slovenije na območju Šmarja in Rogaške Slatine. Po tem tragičnem dogodku se je Avgust priključil belokranjskemu bataljonu, kasneje tudi enotam na Notranjskem in VII. korpusu v Suhi krajini. Amalija je ves ta čas delala v zobni ordinaciji za borce NOV, kjer so se zdravili najvišji predstavniki naše oblasti – Boris Kidrič, Josip Vidmar, Stane Rozman. V ordinacijo so prihajali tudi člani zavezniške misije in ameriški piloti,

Avgust in Amalija Anderluh, 1933

ki so se izkrcavali na osvobojenem ozemlju Bele krajine. Zaradi povečanega dela ji je v ordinaciji pomagal tudi Avgust.

Ob koncu vojne sta imela svoj zobotehniški laboratorij v Ljubljani, kjer je Avgust dokončal dentistično šolo. Kmalu po vojni sta se z družino preselila nazaj v Šmarje in leta 1948 kot **prva uradna zobozdravstvena uslužbenca** prevzela zobozdravstveno delo v novoustanovljeni **zobni in zdravstveni ambulanti** v Skazovi hiši poleg dr. Viktorja Lorgerja. Kasneje sta imela zobno ambulanto tudi v svoji hiši v Šmarju, ki stoji ob božji poti k sv. Roku.

POVOJNO PREBUJANJE KULTURNEGA ŽIVLJENJA V ŠMARJU

Vedno aktivna Avgust in Amalija sta takoj po vrnitvi v domače Šmarje pričela prebujati od vojne prekinjeno kulturno delovanje v kraju. Recitacije, skeči, petje in gledališke predstave so odzvanjale v skromni dvoranici z odrom v gostilni Habjan. Leta 1949 so ustanovili **Kulturno-umetniško društvo Anton Aškerc**, v okviru katerega sta delovala dramska skupina in pevski zbor. Organizacijo dramske skupine sta prevzela Amalija in Avgust Anderluh, ki sta v kulturni skupini sodelovala že med vojno v Črnomlju in Ljubljani. Tam sta si v družbi poklicnih igralcev Lojzeta Potokarja, Franceta Presetnika, Eme Starčeve in drugih pridobila izkušnje na tem področju. Tako sta v povojnem času z izborom raznovrstnih iger, režijo in dobro izvedbo popeljala amatersko dramsko skupino do velikega uspeha, največjo atrakcijo pa ustvarila s Sketovo Miklovo Zalo uprizorjeno na prostem.

Na tej veličastni prireditvi je nastopalo več kot sto igralcev, pevcev, konjenikov in statistik. S predstavo so navduševali tudi drugod po Sloveniji.

Poleg aktivnega političnega in kulturnega delovanja je bil Avgust Anderluh tudi velik ljubitelj narave in živali. Bil je pobudnik in ustanovitelj ter prvi predsednik 1946. leta ustanovljene Lovske družine Šmarje pri Jelšah.

PRESEDNIK KLO IN OBLO ŠMARJE PRI JELŠAH OD 1947 DO 1958

Na volitvah v **Krajevni ljudski odbor (KLO) Šmarje pri Jelšah 30. novembra leta 1947** je bil za **predsednika** izvoljen **Avgust Anderluh**. V kriznih povojnih letih se je bilo potrebno soočiti z marsikatero težavo. Potrebno je bilo poskrbeti za prehrano občanov, ki se je v tem času dajala na živilske izkaznice, največje tegobe tega časa pa so bile nalezljive bolezni, kot sta tuberkuloza in tifus, ter socialno skrbstvo vojnih invalidov, sirot in revnih družin. Področje zdravstva in socialnega skrbstva je prevzel dr. Viktor Lorger.

V Šmarju ni bilo električne napeljave, leta 1936 narejen vodovod pa je bil potreben obnove, v slabem stanju so bile tudi ceste. Avgust si je prizadeval, da je **električna luč** v Šmarju zasvetila **8. avgusta leta 1948**, prav tako se je zavzemal za popravilo vodovoda. Dobro organizirani občani so delovali s skupnimi močmi in tako v **“tednu gozdarstva”** posekali in spravili čim več lesa, poskrbeli za popravilo cest **“v tednu cest”**, opozarjanju na čistočo pa je bil namenjen **“teden čistoče”**. Dr. Viktor Lorger je predaval o higieni in njenem pomenu za zdravje in preprečevanju bolezni, o higieni gnojšč, stranišč in vodnjakov, očistili so celo šmarski potok. Na prosvetnem področju je delovala mladina ljudske šole in gimnazije pod vodstvom učiteljev. Ob obletnicah in praznikih so prirejali proslave ter dramske igre. Kmete so spodbujali k pridelovanju poljščin in vzreji živine. Spodbujali so napredno kmetijstvo z obdelovanjem s stroji in združevanjem kmetov v **Kmetijsko zadruho**, ki je bila v Šmarju **ustanovljena leta 1948**.

Prvo leto predsedovanja Avgusta Anderluha šmarskemu KLO je zasnovalo svetlo prihodnost Šmarja. Vodenje marljivega odbora se je v naslednjih letih prav tako uspešno nadaljevalo. V letu **1949** so

Miklova Zala uprizorjena ob 100-letnici rojstva Jakoba Sketa, 1952

Občinski ljudski odbor Šmarje pri Jelšah okoli leta 1955 (na sredini sedita desno predsednik Avgust Anderluh, levo tajnik Jože Gojtan)

ustanovili podjetje **Kino Šmarje pri Jelšah** in za upravnika imenovali Ivana Grobina. Za kino so nabavili nov projektor, platno ter adaptirali in opremili dvorano v takratnem Katoliškem domu, kjer je kino deloval vse do leta 1978, ko se je zgradil nov kulturni dom. Ustanovili so krajevno čevljarstvo delavnico, brivnico in žensko česalnico, slaščičarno ter prva krajevna gospodarska podjetja. Na mesto predsednika KLO Šmarje je bil Avgust Anderluh ponovno izvoljen leta **1949** in to funkcijo je opravljal vse do ukinitve KLO Šmarje pri Jelšah leta **1952**, ko je bil izvoljen za predsednika novo oblikovanega **Občinskega ljudskega odbora (ObLO) Šmarje pri Jelšah**. Ponovno so Avgusta Anderluha izvolili za predsednika ObLO Šmarje pri Jelšah leta **1955**, ko je prišlo do združevanja občin v komune in so

na območju Upravne enote Šmarje pri Jelšah nastale občine Šmarje pri Jelšah, Kozje in Rogaška Slatina. V tem letu je občina Šmarje pri Jelšah prvič dobila svoj statut. Avgust Anderluh je ostal predsednik **ObLO Šmarje do leta 1958**. V času njegovega zadnjega mandata leta **1957** pa je bila zgrajena **železniška proga Kumrovec–Podčetrtek**.

VIRI

M. Kidrič: *Bogata pot našega človeka*, 1980, v Bohor žari, št. 3, str. 10–11.

J. Jakoš: *40 let kulturnega društva Anton Aškerc Šmarje pri Jelšah 1949–1989*, 1990, v 15 let gledališče Bo 1975–1990.

J. Majhen: *Izročilo, vrednote in merila*, 1978, v Šmarje pri Jelšah nekoč in danes, str. 11–16.

Zgodovinski arhiv Celje.

Družinski arhiv družine Anderluh.

Gospa, gospod, zakaj se izobražujete pri vaših letih?

Jana Turk Šulc, FOTO: ARHIV KNJIŽNICE

Staranje prebivalstva je dolgoročen trend, ki se je začel pred nekaj desetletji v Evropi. Delež prebivalstva, starega 65 let ali več, se povečuje v vseh državah članicah EU. Po podatkih Statističnega urada Slovenije naj bi se v naslednjih 65 letih zelo pomembno spremenila starostna sestava prebivalstva Slovenije. Leta 2015 so starejši (tj. osebe stare 65 let ali več) predstavljali 17,9 % prebivalstva, leta 2057 naj bil bilo v tej starostni skupini skoraj 31 % prebivalcev Slovenije, leta 2080 pa nekaj manj kot 29 %.

Doživljanje starosti je precej odvisno od naših čustev, stopnje samozavesti in osebne zrelosti iz prejšnjih let življenja. Med ljudmi je prisotnih še mnogo predsodkov in stereotipov o pasivni, čakajoči starosti. Ko se ozremo okrog sebe, resnično vidimo ljudi, ki se starajo dejavno, in druge, ki se ob upokojitvi povsem predajo stereotipu o starejših – postanejo pasivni, odvisni, umikajo se v samoto ... Kaj loči ene od drugih? Odgovor se skriva tudi v tem, da po upokojitvi marsikdo trči ob praznino tretjega življenjskega obdobja, ne zna se spoprijeti s spremembami, kot so izguba socialnega statusa, ki je bil vezan na službo, in prejšnjih socialnih odnosov v službi, izpraznjeno družinsko gnezdo, izguba strukture časa in ciljev, ki jih je krojil delovni ritem ... Tretje življenjsko obdobje je predolgo, da bi lahko ostalo brez vsebine, zato je potrebno znati strukturirati svoj čas v zadnjih desetletjih življenja, si postaviti nove cilje, najti nove oblike dela in pridobiti potrebno število medosebnih odnosov. Za to pa je potrebna aktivnost posameznika ter pripravljenost na vseživljenjsko učenje in odpre se povsem nov svet ter življenje postane bolj polno. V tretjem življenjskem obdobju po upokojitvi se spet vrne vedoželjnost, učimo se zaradi užitka ob odkrivanju neznanega in izobražujemo za osebno rast.

“Če si želite bolje razumeti sebe in druge, se učiti z radostjo v prijateljski skupini, pridobiti novo znanje za poklicne ali prostovoljske dejavnosti, biti dejavni in

odgovorni državljani, vas vabimo, da se vpisete na Univerzo za tretje življenjsko obdobje,” se glasi vabilo slovenskih univerz za tretje življenjsko obdobje. Na 52 univerzah v 51 krajih več kot 21.000 študentov pridobiva nova znanja. V novembru 2009 je UTŽO pričela delovati tudi v Knjižnici Šmarje pri Jelšah, dve leti kasneje pa še v Kozjem. Na prvem uvodnem sestanku se je takrat zbralo 17 radovednih

ČLANSTVO PO LETIH - UTŽO Šmarje pri Jelšah

študijsko leto	št. vpisanih članov (od tega moški)
2009/10	75 (14)
2010/11	154 (25)
2011/12	162 (36)
2012/13	168 (45)
2013/14	182 (47)
2014/15	209 (54)
2015/16	201 (53)
2016/17	204 (58)
2017/18	210 (62)

bodočih študentov, letos pa jih je že čez 200. Veseli smo, da se iz leta v leto povečuje tudi število vključenih moških.

Tako kot se povečuje število članov, se širijo tudi nabor vsebin in število mentorjev, s katerimi sodelujemo. Že od vsega začetka so najbolj obiskana redna tedenska **TORKOVA SREČANJA**, kjer so teme predavanj zelo raznolike – s področja zdravstva, zgodovine, psihologije, prehrane ...

RAČUNALNIŠKA IZOBRAŽEVANJA

so med tistimi, ki so vedno zelo aktualna. Poleg **ANGLEŠČINE** in **NEMŠČINE** so se naši člani učili tudi že **FRANCOŠČINO**. Znanje, ki ga pridobijo v jezikovnih tečajih, s pridom uporabijo na potovanjih. **DOMOZNANSKO-POPOTNIŠKE EKSKURZIJE** vabijo člane k odkrivanju

zgodovinskih in kulturnih znamenitosti bližnjih in oddaljenih krajev. Člani številčnega **POHODNIŠKEGA KROŽKA** na svojih pohodih odkrivajo skrite kotičke naše domovine. Da je korak lahkoten in gibanje usklajeno, skrbijo člani **PLESNE AEROBIKE** in **PLESNEGA KROŽKA**. **JOGA ZA HRBTENICO** odpravlja in preprečuje bolečine v križu, vratu in celi hrbtenici. **PLAVALNI TEČAJ** je priložnost za združitev prijetnega druženja s skrbjo za dobro počutje. Članice **KUHARSKIH DELAVNIC** priskočijo na pomoč pri vseh večjih dogodkih in njihov kozjanski lonec je že nekajkrat navdušil obiskovalce od blizu in daleč. Kako in kje uporabiti zelišča, si izdelati kremo in še kaj, so teme **ZELIŠČARSKEGA KROŽKA**. Da stari vzorci vezenja, kvačkanje in pletenje ne gredo v pozabo skrbijo članice **KROŽKA ROČNIH DEL**. **SLIKANJE IN KIPARJENJE** pritegne vse z izraženo umetniško žilico, člani **FOTOGRAFSKEGA KROŽKA** pa beležijo utrinke življenja. **IZOBRAŽEVANJE ZA MIR** in **RAVNOTEŽJE OKUSOV ŽIVLJENJA** sta krožka, ki vabita vse, ki želijo izvedeti več o sebi in odkriti svoje notranje vire. O sebi in drugih pa razmišljamo tudi ob **FILMSKEM ABONMAJU OB KAVI**, ki se zaključijo s prijetnim druženjem in pogovorom po ogledu filma. **LOKOSTRELSTVO** in **DRUŽENJE OB KARTAH** sta dejavnosti, ki sta pritegnili predvsem moški del članstva. Nastopanje pred publiko je domače našim **PRAVLJIČARKAM**, ki pripravljajo mesečne pravljíčne večere za odrasle, ter članom pevske skupine **ZVENEČE JELŠE**, ki z ubranim petjem polepšajo marsikatero prireditev.

Veliko krožkov deluje od samega začetka, vsako študijsko leto pa prinese še kaj novega in drugačnega, tiste vsebine, ki se jih želijo učiti člani. Vedno znova ugotavljamo, da vedoželjnost in želja po učenju obogatita ter osmislita življenje slehernika, ne glede na njegovo leta.

VTISI O UDELEŽBI V PROGRAM UTŽO

“Še veliko znanja nam vsem manjka in nikoli ne bomo vsega vedeli. Tukaj dobivamo kapljice znanja, ki so za nas starejše izredno dragocene. Nimamo občutka, da nas je čas povozil. Vsega po malem lahko najdemo in sledimo civilizaciji.”

KAROLINA

“Z učenjem podaljšujem mladost, dobro počutje, skrbim, da delajo možgani in se družim s podobno mislečimi ljudmi.”

DANICA

“Bogati me branje knjig, pogovarjanje s sogovorniki, srečujemo se z imenitnimi predavatelji in spletamo niti spoštovanja. Kar je najpomembnejše, je osebno zadovoljstvo.”

SILVA

“Nama z možem so naša izobraževanja prinesla veliko dobrega, novega znanja in sklenjenih novih prijateljstev. Po tolikih letih skupnega življenja sva še poglobila najin odnos, saj sebi nameniva še dodaten čas, skupaj premišljujemo in analizirava delavnice in tako poskušava čim več stvari uporabiti v najinem vsakdanu.”

MAJDA IN CVETO

“Dokler se učim in nabiram nove izkušnje, živim. Vem, da lahko še veliko dam, obenem pa veliko prejmem.”

MARTINA

POGOVOR GENERACIJ

PRIPRAVILA Marija Šilec

MARUŠA PEZDEVŠEK (9 let) je četrtošolka v OŠ Šmarje pri Jelšah. Navdušujeta jo druženje s prijatelji in kotalkanje. Svoj čas rada preživlja v konjušnici, kjer jaha konje. Je velika ljubiteljica živali.

MATEVŽ VIDOVIČ (9 let) prav tako obiskuje četrty razred v OŠ Šmarje. Zelo rad kolesari in se igra z mlajšimi otroki. Zanima ga vse, kar je povezano z elektroniko in tehnologijo. Pravi, da se prek njiju lahko učiš, zabavaš in poslušáš glasbo.

ALOJZ KRAJNC (93 let) je oče, dedek in pradedek, veseljak po duši. Njegovi spomini so prepredeni z druženjem s prijatelji, vlogo v igri Miklova Zala, s prepevanjem, hojo po rokah, z gradnjo hiše v mladosti brez motorizacije, medsebojno pomočjo in nešteti kilometri, ki jih je prevozil na vlakcu kot strojevodja SŽ. Njegovo življenje je vedno popestril njegov pozitiven in hudomušen pogled na svet.

Kdaj se po vašem mnenju začne obdobje starosti?

MARUŠA IN MATEVŽ: Nekje pri starosti okoli 60–70 let.

ALOJZ: Ko ne moreš več popolnoma skrbeti sam zase. Ta meja se razlikuje od posameznika do posameznika. Zame se je recimo starost začela, ko sem prenehal voziti avto (pred 7 leti). Zdaj uživam v opazovanju mladih ljudi in se spomnim svojega časa, ko smo mi peli, se družili, plesali, kožuhalo ... Mladi so danes nadvse sposobni, imajo veliko znanj in delovne vne.

Katere so največje kvalitete v življenju starostnikov?

MARUŠA IN MATEVŽ: Starejši imajo več časa, ni jim potrebno veliko delati, dobijo pa pokojnino. Starejši znajo tudi več stvari, ki jih mi ne znamo. (Maruša) Moja babi zna recimo kvačkati. To mi je všeč.

ALOJZ: Društvo upokojencev v naši občini organizira veliko aktivnosti za starostnike. Z ženo Slavico sva se vedno udeleževala izletov in letovanj, zdaj mi zdravje tega več ne dopušča.

Kaj starostniki najbolj pogrešajo?

MARUŠA IN MATEVŽ: Mladost, ko so bili zmožni početi karkoli. (Matevž) Moj dedi se pohvali, da je bil močan mladenič.

ALOJZ: Družbo. Verjamem, da večina starostnikov pogreša prav to. Sam pogrešam tudi hrano in pijačo po lastni izbiri. Zaradi zdravja imam omejen jedilnik. Ljubezen imam tu pri sebi (pogleda ženo), mladosti ne pogrešam. Ta se ne vrne. Je bilo pa lepo. Ni ga lepšega kot biti mlad, zdrav, imeti službo. Rad sem delal. Mi pa vedno bolj prija tudi mir in da dogajanje okrog mene ni preglasno.

Kako bi družba lahko pripomogla k boljši kvaliteti življenja starostnikov v naši občini?

MARUŠA IN MATEVŽ: Mlajši bi lahko šli starejše pozdravit, se z njimi pogovarjat in jim pomagat. Lahko bi jih tudi učili, kar znamo mi. Učili bi jih o znanosti in uporabi tehnologije, da nas bodo lažje poklicali in našli kaj uporabnega na internetu.

ALOJZ: Dobro je, če lahko koga pokličesh ali dobiš pomoč (čiščenje in ostala opravila). Vsi si želimo tudi več obiskov. Rad pokramljam s prijatelji in znanci ter obujam spomine. Prav posebni so obiski mojih vnukov in pravnukov. Vesel sem vsakega, ki naju obiše. Prek pogovora se spominjava skupnih trenutkov in dogajanja iz preteklosti. Spomini na mladost so veliko bolj sveži od spominov na včerajšnje kosilo.

Šmarske novice razpisujejo likovni natečaj za otroke stare do 15 let na temo KMETIJSTVO.

Narisana ali naslikana likovna dela v velikosti A4 pošljite do 12. 10. 2018 na naslov: Javni zavod za turizem, šport in mladino Šmarje pri Jelšah, Celjska cesta 6, 3240 Šmarje pri Jelšah z oznako "ZA NATEČAJ" ali

skanirana prek e-pošte na: info@smarskenovice.si.

Na zadnjo stran risbe napišite:

- IME IN PRIIMEK OTROKA,
- STAROST,
- NASLOV DELA.

Izbrana dela bodo objavljena v oktobrski številki Šmarskih novic.

ALOJZ TIRGUŠEK

BESEDILO IN FOTO Špela Rožman

Alojz Tirgušek, človek velikih dejanj in še večjega srca, poln novih idej in izjemne karizme. Je partner, oče, dedek, mentor in predvsem eden netipičnih upokoјencev, saj ima vedno čas za vse. In kako mu to uspe? Pravi, da se čas za vse najde, le vzeti si ga moraš.

Svojega otroštva se z veseljem spominja. Živel je s svojo starejšo sestro in staršema. Vendar pa ima ta spomin tudi grenak priokus, saj je kmalu ostal brez očeta in časi, ki so prišli za tem, so bili težki. Osnovno šolo je obiskoval v Šmarju na dveh lokacijah, in sicer najprej tam, kjer je danes pošta, zatem pa v stavbi, ki je stala na mestu, kjer je danes kino. V današnji Stari šoli je hodil v nižjo gimnazijo. Hudomušno se nasmehne in pove, da ni bil nič kaj poseben učenec, saj je bil v razredu prej zadnji kot prvi.

Njegova prva zaposlitev je bila v trgovini, kjer so prodajali usnje in potrebščine za čevljarje. Tam se je počutil kot v zaporu, saj je moral biti ves čas v trgovini pri miru pa še do Celja je moral priti. "K sreči" se je zgodila nesreča, kjer ga je zbil kolesar. Takrat si je zlomil roko in zato je s to službo tudi prenehal. Kmalu zatem pa se je učil za vajenca v gradbenem podjetju. "Nikoli si nisem mislil, da bom kdaj tako umazan. Neštetokrat sem si želel, da bi se učil za frizerja, ki ob 14.00 vrže škarje v predal in gre domov, jaz pa sem se še eno uro po koncu službe moral umivati." Tukaj je ostal zaposlen do upokoјitve.

Z gasilstvom se je pričel ukvarjati zelo hitro. Do tega je prišlo zelo spontano, saj sta bila gasilca tudi njegova oče in mama ter stric in ostali, s katerimi so se

družili. V svojih aktivnih 60 letih delovanja na področju gasilstva je dosegel najvišja odlikovanja ter tudi priznanja. Naj naštejemo samo nekaj

FRIZERSKI
STUDIO
KATARINA

JOICO
THE ART OF HEALTHY HAIR

**Vrhunska storitev
za vaše popolne lase**

njegovih funkcij: bil je poveljnik PGD Šmarje, podpoveljnik in poveljnik Gasilske zveze (GZ) Šmarje, član Upravnega odbora GZ Slovenije, danes pa je še vedno imenovan za predsednika Komisije za gasilske veterane GZ Slovenije, člana Upravnega odbora in častnega poveljnika PGD Šmarje, kakor tudi člana sklada Metoda Rotarja za ponesrečene gasilce in še bi lahko naštevali.

Drugo strast Alojzu predstavlja čebelarstvo. Prve čebele je dobil pred 30 leti od vojaškega podoficirja čisto slučajno. Vojska je takrat delala eno cesto, mehanična delavnica, katere vodja je bil, pa popravljala vojaška vozila in stroje. "Čebel vojak ni hotel imeti, zato jih je dal podoficirju, ki se jih je bal, tako da sem jih potem v roke dobil jaz. Nisem vedel, kaj bi z njimi, pa sem jih odnesel domov. Takoj sem se včlanil v Čebelarstvo družino Šmarje in na prvem občnem zboru so me že določili za predsednika." V naslednjih petih letih se je učil le o čebelah, saj do takrat o delu z njimi ni veliko vedel. V času njegovega predsednikovanja je bil postavljen čebelarški dom, ki ga danes on in vsi ostali člani z največjim veseljem nadgrajujejo. Zelo rad se ukvarja tudi s pisanjem, raziskovanjem, restavriranjem in shranjevanjem spominov na pretekla obdobja, predvsem v gasilstvu in čebelarstvu. Njegov moto, ki se ga drži, je - delo krepi človeka.

In kaj bi vzel s seboj na samotni otok? "Človek je kot ptica z eno perutjo. Da lahko poleti, potrebuje še nekoga. Na samotni otok bi vzel svojo drugo perut, nož in vžigalice. Mislim, da je to potrebno, da preživim."

Prenovljeni prostori, sodobna multimedijška učilnica in brezžično omrežje

“Med poletnimi počitnicami smo na OŠ Šmarje pri Jelšah kot vsako leto opravili veliko investicijskih in vzdrževalnih del, s tem pa zagotovili kvalitetne pogoje za delo in prijetno počutje v šolskih prostorih. Sodobna multimedijška učilnica z 28 samostojnimi enotami, elektronsko tablo in širokokotnim projektorjem nudi učencem in učiteljem centralne šole možnosti za sodobno poučevanje in pridobivanje informacijsko-komunikacijskih znanj. Prejšnja računalniška učilnica je preurejena v učilnico za učne skupine. Na centralni šoli smo uredili brezžično omrežje, prenovili nekatere učilnice in druge prostore. Povsem obnovljena je tudi podružnica Sveti Štefan, kjer smo v celoti zamenjali talne obloge, prebelili prostore ter namestili nove radiatorje, podboje in vrata. Na podružnici Kristan Vrh smo zaprli steno telovadnice in jo zvočno izolirali, tako da pouk v učilnicah poteka nemoteno. Potrebna je bila tudi ureditev hidroizolacije – odkop šole, izsušitve, adaptacija parketa, ki je bil zaradi vlage že precej načet, in ureditev prezračevanja,” pove ravnatelj Mitja Šket, ki vrednost investicijskih in vzdrževalnih del ocenjuje na 88.000 €.

Sredstva je zagotovila Občina Šmarje pri Jelšah iz sredstev za amortizacijo in materialne stroške, del sredstev smo pridobili iz projekta SIO-2020, del stroškov pa pokrili iz lastnih sredstev.

Monika Javornik

Pouk v sodobni multimedijški učilnici. FOTO: ARHIV ŠOLE

Prenovljeni prostori na Svetem Štefanu. FOTO: ARHIV ŠOLE

Devetošolci obiskali Ulico obrti

Učenci v keramični delavnici. FOTO: ARHIV ŠOLE

Naši devetošolci so tudi letos obiskali Ulico obrti, ki v sklopu MOS Celje že peto leto zapovrstjo predstavlja obrtne poklice. Osrednja točka je *Vajeniška pisarna*, kjer lahko zainteresirani obiskovalci dobijo vse informacije o izvajanju vajeništva. Predstavili so posamezne poklice in vključitev dijakov v proces praktičnega usposabljanja z delom, učenci pa so lahko dobili informacije srednjih šol in spoznali strokovno podporo obrtno-zborničnega sistema. V izdelavo izdelka so se učenci lahko tudi sami aktivno vključili. Letos so se seznanili z delom oblikovalca kovin – orodjarja, mizarja, gastronomo in hotelirja, slikopleskarja, električarja, tesarja, peka, slaščičarja, avtoserviserja, avtokaroserista ter si ogledali razstavo in demonstracije domače in umetnostne obrti.

Kljub velikim možnostim za zaposlitev in nadaljnjo poklicno kariero se vse manj otrok odloča za izobraževanje na srednjem poklicnem nivoju, zato se Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije trudi s promocijo srednješolskih programov, ki izobražujejo za deficitarne poklice. S tem namenom je učence osnovnih šol povabila na ogled Ulice obrti in jim v ta namen tudi zagotovila brezplačne vstopnice.

Jerneja Kocman, psihologinja

Aktivne počitnice v Kranjski Gori

Za slovo od poletnih počitnic in prijeten uvod v novo šolsko leto smo za učence OŠ Šmarje pri Jelšah izpeljali že 10. tradicionalni športno-jezikovni tabor v Kranjski Gori, ki je potekal od 13. do 17. avgusta 2018. Središče dogajanja je bil ČŠOD v centru Kranjske Gore, ki s športnimi objekti, naravnimi danostmi in prijetno klimo nudi vse potrebno za izpeljavo načrtovanih vsebin.

V dopoldanskem času so učenci izbirali med izpopolnjevanjem angleščine, treningi košarke in nogometa ter kolesarjenjem. Popoldanski čas je bil namenjen različnim športnim aktivnostim, kot so plavanje in supanje na jezeru Jasna, fitness pod kozolcem, adrenalinsko sankanje ter pohodništvo z obiskom Planice. Zvečer smo se večkrat sprehodili po centru mesta, najraje pa smo se družili ob različnih športnih igrah (tee ball, namizni tenis, badminton). Ob vračanju domov smo obiskali še WOOP center v Ljubljani, kjer so učenci na trampolinah pustili še preostanek energije.

Zadovoljni udeleženci tabora ob jezeru Jasna. FOTO: ARHIV ŠOLE

Kolesarjenje po neokrnjeni naravi. FOTO: ARHIV ŠOLE

“V Kranjski Gori mi je bilo zelo všeč. Tabora sem se udeležila že tretjič in nikoli nisem bila razočarana. Hrana je odlična, sobe udobne. Veliko smo bili v naravi in imeli tudi nekaj prostega časa.”

ŠPELA GOBEC, 8. D

Zadovoljni učenci in učitelji smo se vračali domov polni lepih vtisov, saj smo preživeli prijeten teden v družbi prijateljev v neokrnjeni naravi, začetek novega šolskega leta pa je bil tako lažji.

Lucija Grobin

**ALI STE PRIŠLI IZ MORJA?
IMATE SUHE IN POŠKODOVANE LASE?
V NAŠEM FRIZERSKEM SALONU VAM
JIH POPOLNOMA OBNOVIMO!
ZOPET BODO NAHRANJENI, SIJOČI
IN IMELI NARAVEN VIDEZ!
Potrebujete le termin in 20 min. časa!**

Minka®
L. Šraml s.p.

FRIZERSKI SALON PRI MINKI

Šmarje pri Jelšah, Rogaška cesta 1
tel.: 03/ 81 90 991, 031 685 712
www.pri-minki.si

PRIVOŠČITE SEBI IN SVOJIM LASEM LE NAJBOLJŠE

Lojze Šraml s.p., Šmarje pri Jelšah, Rogaška cesta 1, pri Minki

TAMPEXtisk

• REKLAME • NEREKLAME •
• NALEPKE • NENALEPKE •

• www.tampex.si • 03/ 81 90 990 • 041 685 712 •

ŠOLSKI CENTER ŠENTJUR

Šolski center Šentjur, Cesta na kmetijsko šolo 9, 3230 Šentjur
Telefon: +386 (0)3 746-29-00, fax: +386 (0)3 746-29-20, TRR: 011100-6030705179

Šolski center Šentjur, Višja strokovna šola

vabi k vpisu v izredno izobraževanje
v višješolske študijske programe:

upravljanje podeželja in krajine
živilstvo in prehrana
gostinstvo in turizem
naravovarstvo

Vpišete se lahko najkasneje do 30. oktobra 2018
na Šolskem centru Šentjur,
Višji strokovni šoli.

Informacije:
Šolski center Šentjur
www.sc-s.si

LETNA LIGA MALEGA NOGOMETA ŠMARJE

LESTVICA PO 15. KROGU

(mesto, ekipa, št. točk)

1. BAR MARE&MAGNUM LOGISTIKA, 38
2. ŠD SLADKA GORA, 31
3. KOSTRIVNICA MOS, 26
4. AV HANA SV. ŠTEFAN, 24
5. GARAČI AVTOSERVIS STRAŠEK, 23
6. KOSTRIVNICA SOFFY, 21
7. IPI d.o.o., 16
8. FRIZERSTVO SLAVČEK, 14
9. ŠD ZIBIKA, 9
10. TRANSPORT KRIVEC, 5
11. ŠD TINSKO, 4

NAJBOLJŠI STRELCI PO 15. KROGU

- 19 Gaber, ŠD SLADKA GORA
 16 Drofenik, ŠD SLADKA GORA
 16 Tadina, KOSTRIVNICA SOFFY
 14 Jakob, GARAČI AVTOSERVIS STRAŠEK
 14 Čonč Dav., BAR MARE&MAGNUM LOGIST.
 14 But, IPI d.o.o.
 13 Golob, BAR MARE&MAGNUM LOGISTIKA
 13 Pezdevšek R., FRIZERSTVO SLAVČEK

Mičo Ostojič s.p.

**PRODAJA IN SERVIS MEDICINSKIH IN
ORTOPEDSKIH PRIPOMOČKOV**

Celjska cesta 9
Šmarje pri Jelšah

T: 0599 / 469 04

M: 068 / 155 978

www.trgovina-gladiator.si

JAGER *tekstil*

JAGER TEKSTIL MESTINJE IN TRŽIŠČE

ŽENSKA MAJICA
s.Oliver

10%

VRNEMO
NA KARTICO

REDNA CENA 29,99

26,99
EUR

CENA Z VRAČILOM NA KARTICO

HIŠNI COPATI

Različne barve
Vel.: 37-46

8,99€

MOŠKA SRAJCA FLANELA

Vel.: M - XXL

11%

TAKOJ
CENEJE

REDNA CENA 8,99

7,99
EUR

ZA BREZPLATNO KARTICE

**SUPER CENA MOŠKIH ŽE ZNIŽANIH
MUSTANG JEANS HLAČ IZ KOLEKCIJE
POMLAD/POLETJE 2018**

MOŠKE JEANS HLAČE

MUSTANG

Velja samo za
model Tramper

KLASIČEN KROJ

Že od:

34,98€

ZAPOSILIMO!

SKLADIŠNIKA

za delo v Centralnem skladišču Mestinje. Zaželeno je poznavanje trgovskega blaga, natančnost, zanesljivost ter odgovornost pri delu, samoiniciativnost, poštenost in poznavanje dela z ročnimi terminali. Vaše delo bi bila priprava blaga za poslovalnice trgovin Jager.

Pisne prošnje pošljite na kadri@trgovinejager.com ali po pošti na naslov Jagros d.o.o., Prvomajska 29, 3250 Rogaška Slatina

ZAKAJ DEMOGRAFSKI REZERVNI SKLAD V SLOVENIJI?

Staranje prebivalstva je izziv sodobne družbe. Kako s pravilno politiko ohraniti primeren življenjski standard upokoencev v času naraščanja njihovega števila in hkrati zagotoviti vzdržen pokojninski sistem? Zagotavljanje dolgoročne vzdržnosti pokojninskega sistema zahteva pravočasne in ustrezne ukrepe. Predsednik DeSUS-a in njegovi poslanci ter stranka SD so kot predlagatelji prvi uvideli, da je premoženje, ki so ga ustvarile pretekle in naša generacija, v večji meri "polastninjeno". Zaradi prepočasne realizacije zakona je Zveza društev upokoencev Slovenije (ZDUS) sprejela odločitev, da bo ZDUS v sodelovanju s somišljeniki pripravil zakon in ga vložil v proceduro, ki bo natančno opredelil samostojnost in neodvisnost Demografskega rezervnega sklada (DRS). Demografski rezervni sklad ne sme biti poligon za neučinkovito upravljanje premoženja in politično kadrovanje, kajti DRS bo pomembna finančna institucija za prihodnost. DRS bi tako zaščitil državno premoženje, ki ni namenjeno reševanju apetitov vsakokratne oblasti.

Obstoječi finančni viri DRS-a so: naložbe, s katerimi trenutno upravlja Kapitalska družba pokojninskega in invalidskega zavarovanja (KAD), določen procent od prodaje kapitalskih naložb v lasti RS, naložba ZPIZ-a v Zavarovalnici Triglav – predviden je 34,47 % lastniški delež ZT.

Dodatni viri DRS-a naj bi bili: del dajatev za vodo, koncesnine za izkoriščanje mineralnih surovin, del dohodnine (neizkoriščenih 0,5 %), del koncesnine za prirejanje posebnih iger na srečo in del novega davka na nepremičnine.

Z ozirom na to, da je bil predlog zakona dan v javno obravnavo 15. avgusta letos, pričakujemo, da bo Zakon o DRS sprejet v letošnjem letu in da bo uveljavljeno načelo neodvisnosti in samostojnosti. Le tako bo DRS zagotavljal interese skupin prebivalstva, ki jim je sklad namenjen.

Tea Devin

VOLILNA PRAVILA 2018

Pravila za objave in oglaševanje za lokalne volitve 2018 so objavljena na spletnih straneh Zavoda TŠM Šmarje pri Jelšah in Občine Šmarje pri Jelšah – zavihek občinsko glasilo Šmarske novice.

OPRAVIČILO

Spoštovane bralke in bralci Šmarskih novic,

v pretekli številki glasila nam je pri izbrani osrednji temi "Narava" zagodel tiskarski škrat, za kar se nam iskreno opravičujemo.

Prijazno vabljeni k listanju in branju spletne različice danega glasila na straneh Zavoda TŠM Šmarje pri Jelšah in Občine Šmarje pri Jelšah.

Uredniški odbor Šmarskih novic

**Karate klub
Rogaška Slatina**

Moj klub - Moje življenje

40
let
tradicije

**Vpisuje v tečaj
športnega karateja**
za vse starostne skupine

**Športna dvorana
Janina v Rogški Slatini**

Vsak ponedeljek in sredo
18.00 - 20.00

**Športna dvorana
Šentvid**

Vsak torek
17.30 - 18.30

Informacije:
031 403 296
karate.klub.rogaska.slatina@gmail.com
www.karate-rogaska.si

 Karate klub
Rogaška Slatina

BREZPLAČNA OBJAVA

Bojan Jurjec s.p.

 040 875-000

Gallusova ulica 2b
3240 Šmarje pri Jelšah
e-mail: jurjec@siol.net
www.jurjec.si

SLIKOPLESKARSTVO

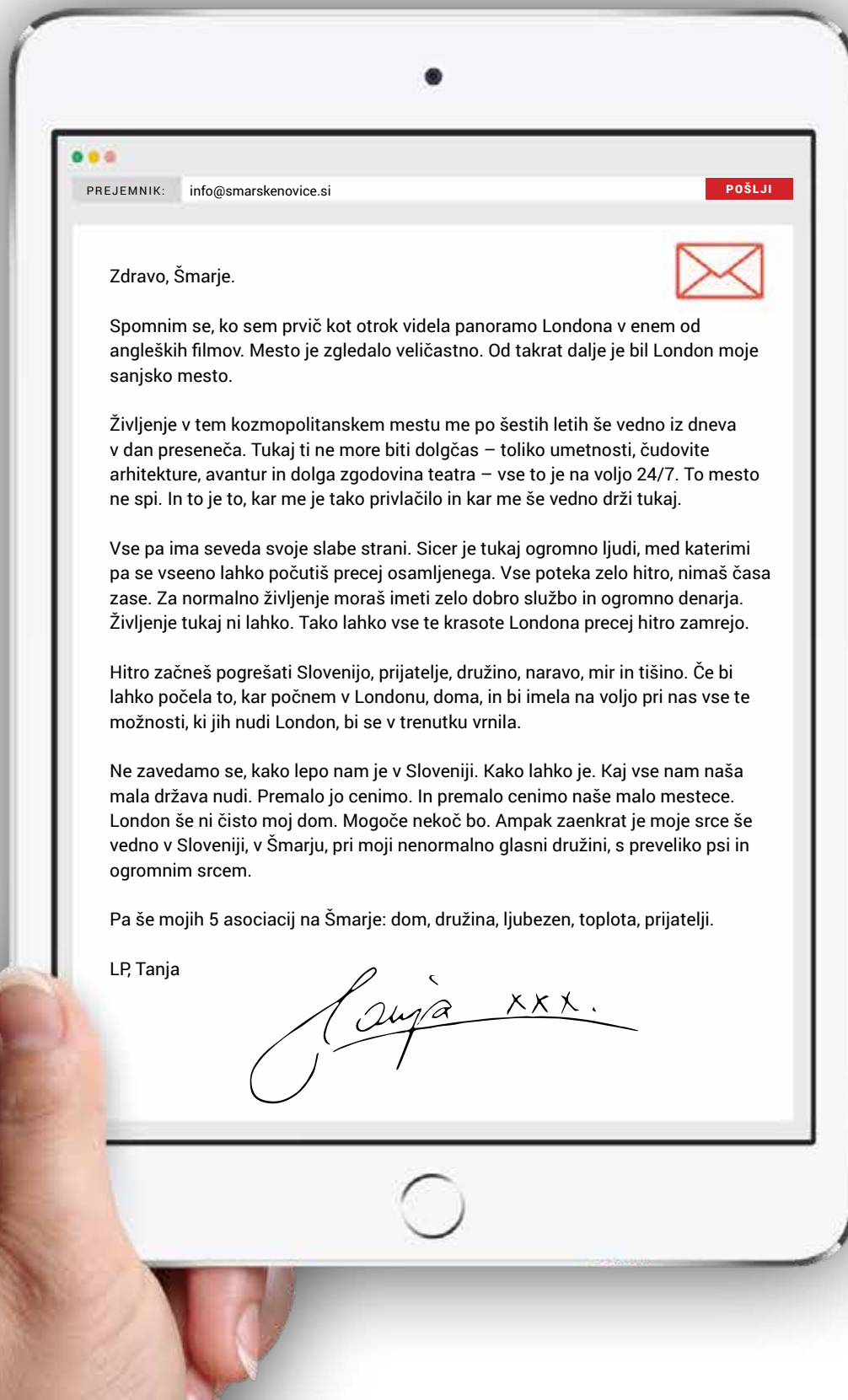
 **OKNA
LORENČAK**
Mizarstvo Uroš Lorenčak s.p.
Lemberg pri Smarju 16, 3241 Podpiat

**NADSTANDARD, KVALITETA,
TRADICIJA, ZADOVOLJEN NAROČNIK,
TO SO OKNA LORENČAK**

(03) 810 41 22 / 041 249 724
uros.lorencak@gmail.com

TANJA RAVLJEN se nam je oglasila iz glavnega mesta Velike Britanije, Londona. Izjemna pevka rada poseže po fotoaparatu in v objektiv ujame lepote mesta, v katerem živi. Še posebej jo pritegnejo kотиčki, ki jih pri nas ni mogoče najti. S plesom in glasbo diha. Obožuje konje in si ponovno želi jezdit. Pravi, da je golf poleg plesa edini šport, ki ga obvlada.

PRIRADITVE

OKTOBER 2018

2. TOR 9:00
UTŽO: Pomen gliv, predavanje

4. CET 18:00
Otvoritev razstave ob 180. obletnici rojstva Franca Skaze

7. NED 10:00
2. Festival godb in kulinarike,
ORGANIZATOR: DRUŠTVO
GODBENIKOV ŠPJ V SODELOVANJU
Z OI JSKD ŠPJ, JZ TŠM IN KLUBOM
NETEK

9. TOR 9:00
UTŽO: Ditko - moj jezik v
digitalnem svetu, predavanje

16:30
Pravljlična urica za otroke

13. SOB 10:00
Matineja za otroke: F. Levstik:
Vidkova srajčica, lutkovna predstava
v izvedbi Gledališča Fru –Fru
Ljubljana. VSTOPNINA.

15. PON 18:00
Pravljlični večer za odrasle

16. TOR 9:00
UTŽO: Zapeli so klopotci,
predavanje

18. CET 19:00
Apulija, peta italijanskega škornja
- potopisno predavanje Valentine
Pavlič

22. PON 19:30
1. Abonmajska gledališka predstava
2018 / 19: E. Murphy: LJUBI MOJ,
komična drama v izvedbi SLG Celje

23. TOR 9:00
UTŽO: Franc Skaza - šmarski
domoljub, mecen in narodni
buditelj, predavanje

24. SOB 18:00
Psihološki večer: Zdravilna moč
smeha, predavanje dr. Karla Gržana

26. PET 19:00
Ti boš vedno prvi - koncert
Helene Blagne

27. SOB 18:00
Letni koncert Obrtniškega
moškega pevskega zbora Šmarje
pri Jelšah, *Muzej baroka*

KINO

4. CET 09:00
Filmski abonma ob kavi

5. PET 20:00
Večerna šola / *Night School*
KOMEDIJA

6. SOB 10:00
Gajin svet / *Gaja's world*
MLADINSKA ROMANTIČNA
KOMEDIJA

20:00
Fantastično popotovanje fakirja,
ki je obtičal v Ikeini omari /
Fantastic Journey of the Fakir
DRAMA

12. PET 20:00
Zvezda je rojena / *A star is born*
DRAMA, GLASBENI, MUZIKAL

13. SOB 20:00
Venom / *Venom*
AKCIJSKI, GROZLJIVKA, ZF

19. PET 19:00
Johnny English spet v akciji /
Johnny English 3
KOMEDIJA

20. SOB 10:00
Mala noga / *Smallfoot*
ANIMIRANA SINHRONIZIRANA
DRUŽINSKA PUSTOLOVŠČINA

30. TOR 10:00
Baron Codelli / *Baron Codelli*
IGRANO DOKUMENTARNI FILM

Vse prireditve, ki nimajo posebej omenjenih krajev, se odvijajo v kulturnem domu Šmarje pri Jelšah. Vse prireditve, ki nimajo posebej navedenih organizatorjev so v organizaciji Knjižnice – Kulturni dom Šmarje. Kino spored in napovednik dogodkov je objavljen na spletni strani Knjižnice Šmarje www.s-je.sik.si. Pridržujemo si pravico do spremembe programa.

